

Аналітичний огляд ТОП - 100 найбільших державних підприємств України

6 місяців 2015 р.

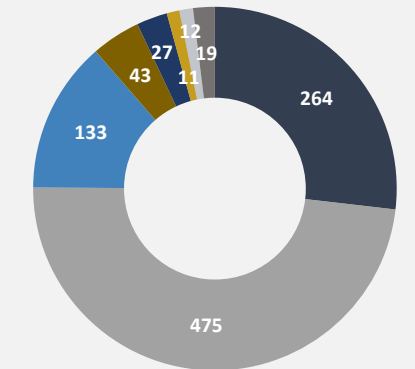

MINISTRY
OF ECONOMIC DEVELOPMENT
AND TRADE OF UKRAINE

Балансова вартість активів

6 місяців 2015	984	
2014	1010	-2.6%

млрд. грн.

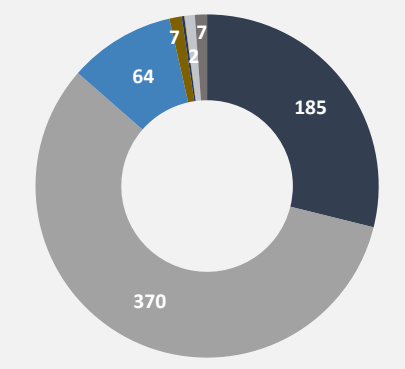

■ Електроенергетика ■ Нафта і газ
 ■ Транспорт ■ Харчова п-ть і с/г
 ■ Машинобудування ■ Хімічна пром-ть
 ■ Вугільна пром-ть ■ Інше

Балансова вартість акціонерного капіталу

6 місяців 2015	630	
2014	625	+0.8%

млрд. грн.

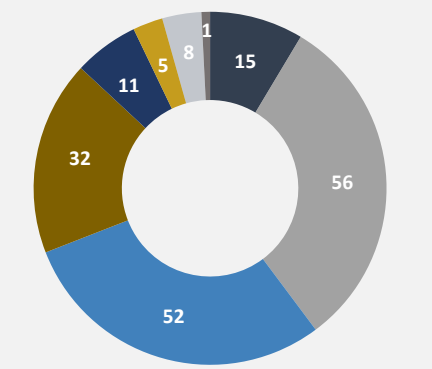

■ Електроенергетика ■ Нафта і газ
 ■ Транспорт ■ Харчова п-ть і с/г
 ■ Машинобудування ■ Хімічна пром-ть
 ■ Вугільна пром-ть ■ Інше

Обсяг боргу

6 місяців 2015	178.1	
2014	168.7	+5.6%

млрд. грн.

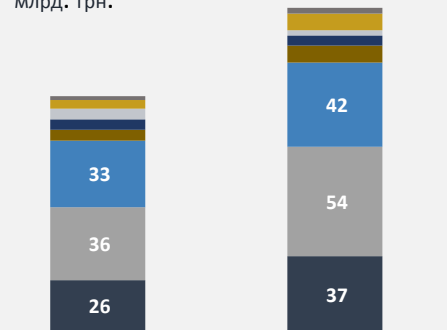

■ Нафта і газ ■ Транспорт
 ■ Електроенергетика ■ Харчова п-ть і с/г
 ■ Машинобудування ■ Вугільна пром-ть
 ■ Хімічна пром-ть ■ Інше

Чистий дохід

6 місяців 2015	159.8	
6 місяців 2014	116.3	+37.4%

млрд. грн.

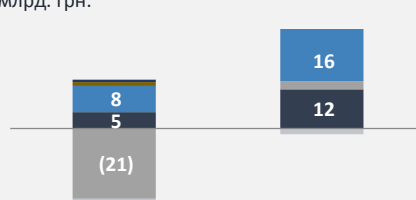

■ Електроенергетика ■ Нафта і газ
 ■ Транспорт ■ Харчова п-ть і с/г
 ■ Машинобудування ■ Вугільна пром-ть
 ■ Хімічна пром-ть ■ Інше

EBITDA

6 місяців 2015	31.5	на
6 місяців 2014	(6.7)	на

млрд. грн.

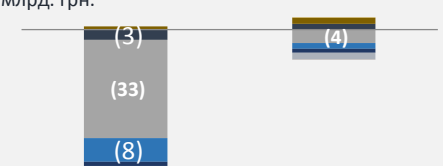

■ Електроенергетика ■ Нафта і газ
 ■ Транспорт ■ Харчова п-ть і с/г
 ■ Машинобудування ■ Вугільна пром-ть
 ■ Хімічна пром-ть ■ Інше

Чистий прибуток

6 місяців 2015	(5.8)	на
6 місяців 2014	(45.4)	на

млрд. грн.

■ Електроенергетика ■ Нафта і газ
 ■ Транспорт ■ Харчова п-ть і с/г
 ■ Машинобудування ■ Вугільна пром-ть
 ■ Хімічна пром-ть ■ Інше

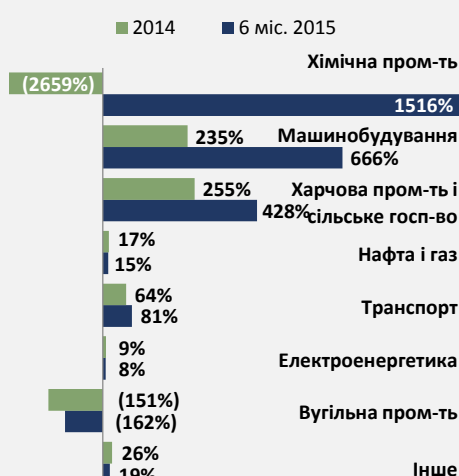
Рентабельність застосованого капіталу

6 місяців 2015	3.3%
2014	(2.6%)

Співвідношення позикового і власного капіталу

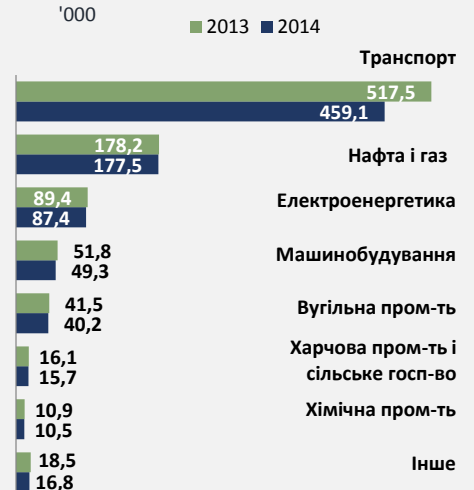
6 місяців 2015	28.3%
2014	27.0%

Середньооблікова чисельність працівників

2014	856.5	
2013	924.0	-7.3%

'000

Цілі та структура огляду

Цей огляд продовжує серію публікацій присвячених найбільшим державним підприємствам в Україні. У документі підсумовується фінансова інформація та аналізується діяльність провідних держпідприємств України за 1-е півріччя 2015 р.

Цей огляд базується на даних, отриманих із різних джерел: фінансової звітності держпідприємств, інформації, наданої міністерствами та державними установами, а також з інших відкритих джерел. На цьому етапі більшість держпідприємств не мають історії аудиторських перевірок фінансової звітності, тому точність і повноту таких фінансових даних гарантувати не можна. Процедура незалежної перевірки не була застосована до інформації, представленої в цьому звіті, тому на неї не слід покладатися під час прийняття рішень будь-якого характеру. За жодних обставин автори цього звіту, Уряд України і будь-який інший державний орган, установа або підприємство під контролем держави не несуть відповідальності, як наразі, так і в майбутньому, за будь-які рішення третіх осіб, прийняті на основі інформації, висновків і думок, представлених у цьому звіті.

Звіт складається із трьох основних розділів. Перший розділ містить огляд основних змін до нормативно-правової бази, що регулює діяльність держпідприємств в Україні. Другий розділ представляє сукупну фінансову інформацію по портфелю держпідприємств, а також деякі інші ключові показники діяльності держпідприємств. У третьому розділі представлено фінансові результати діяльності за 1-е півріччя 2015 р. 30 найбільших держпідприємств України. На останніх сторінках наведено список держпідприємств, проаналізованих у цьому звіті, а також роз'яснено основні принципи методології, яка була використана під час підготовки цього документа.

Нормативно-правова база, що регулює діяльність держпідприємств в Україні: основні зміни за березень – червень 2015 р.

В даному розділі викладені основні зміни в законодавстві, що відбулись за період з березня по червень 2015 р., та які стосуються системи управління об'єктами державної власності в Україні.

Перш за все, слід наголосити, що кардинальних змін, які б істотним чином могли вплинути на покращення системи управління об'єктами державної власності в цілому, за даний період не відбулось, з огляду на що переважна більшість ключових питань, які необхідно розглянути при реформуванні системи управління об'єктами державної власності, що їх було окреслено у річному звіті присвяченому аналізу діяльності 100 найбільших державних підприємств України за 2014 р., залишаються відкритими.

Разом з тим, в акти законодавства з окремих питань щодо регулювання діяльності підприємств державного сектору економіки за визначений період були внесені певні зміни, стислий огляд яких подано нижче.

Організаційно-правові форми державних підприємств

У якості ініціативи, яка спрямована на суттєве скорочення переліку суб'єктів господарювання державного сектору економіки слід виділити постанову Кабінету Міністрів України від 12.05.2015 р. No 271 «Про проведення прозороти та конкурентної приватизації у 2015 році».

Так згідно цієї постанови частина підприємств державного сектору економіки, які увійшли до переліку 100 найбільших держпідприємств України, плануються до приватизації, зокрема такі підприємства:

- вугільна промисловість – ДП Вугільна компанія «Краснолиманська», ПАТ «Лисичанськвугілля», відокремлені підрозділи ДП «Красноармійськвугілля», «Селидіввугілля», «Львіввугілля»;
- електроенергетичний сектор – ПАТ «Центренерго», ВАТ «Запоріжжяобленерго», ПАТ «Миколаївобленерго», ПАТ «Хмельницькобленерго», ВАТ «Тернопільобленерго», ПАТ «Дніпродзержинська теплоелектроцентрально»;
- сільськогосподарська галузь – ДП «Конярство України»;
- транспортна галузь – ДП «Южний МТП», ДП «Іллічівський МТП», ДП «Одеський МТП», ПрАТ «Українське Дунайське пароплавання»;
- хімічна промисловість – ПАТ «Суміхімпром», ПАТ «Одеський припортовий завод»;
- фінансовий сектор – ПАТ «Український банк реконструкції та розвитку»; інші галузі – ДПАТ Будівельна компанія «Укрбуд».

При цьому приватизація зазначених підприємств планується із застосуванням як основного способу продажу – конкурсу з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону без встановлення обмежень для допуску учасників.

Спеціальне (галузеве) законодавство щодо регулювання діяльності окремих держпідприємств

В галузевому законодавстві з питань регулювання нафтогазового комплексу відбулись певні зміни, зокрема, було прийнято Закон України «Про ринок природного газу» від 09.04.2015 р. No 329-VIII, переважна більшість статей якого набудуть чинності з 01.10.2015 р.

При цьому з 01.10.2015 р. відповідно втратить чинність Закон України «Про засади функціонування ринку природного газу».

Серед основних положень названого законодавчого акту, які мають відношення до покращення системи управління об'єктами державної власності слід визначити наступне:

1. Передбачається здійснення юридичної та організаційної реструктуризації НАК «Нафтогаз України» з метою розділення функцій з видобування, транспортування та продажу природного газу.
2. На відміну від чинного регулювання засновником та власником корпоративних прав оператора підземних сховищ природного газу може бути не тільки держава чи суб'єкт господарювання, 100 відсотків корпоративних прав якого належать державі, а також й інші приватні учасники (в розмірі не більше ніж 49 %) за умови, що контроль над такими приватними учасниками не здійснює жодна особа (особи) з держави (держав), що не є стороною Енергетичного Співтовариства чи Сполученими Штатами Америки.
3. Оператор газосховища повинен бути юридично та організаційно незалежним від інших видів діяльності на ринку природного газу, не пов'язаних із транспортуванням та зберіганням природного газу.
4. Підвищуються вимоги щодо публічності та прозорості діяльності суб'єктів газового ринку, зокрема:
 - річна фінансова звітність оператора газотранспортної системи, оператора газорозподільної системи, оператора газосховища, оператора установки LNG та постачальника "останньої надії"

- підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором та має бути розміщена на веб-сайті таких суб'єктів у встановленому законом порядку;
- під час аудиторської перевірки незалежний аудитор зобов'язаний перевіряти звітність на предмет відсутності дискримінації та перехресного субсидіювання між замовниками;
 - суб'єкти ринку природного газу (крім споживачів), які відповідно до закону не зобов'язані публікувати річну фінансову звітність, зобов'язані надати доступ до звітності за місцем проведення державної реєстрації таких суб'єктів.

Облік об'єктів державної власності

У річному звіті, присвяченому аналізу діяльності 100 найбільших державних підприємств України за 2014 р., було виділено в тому числі наступні проблеми стосовно ведення реєстру об'єктів державної власності (Реєстру):

- не передбачений вільний доступ до всіх відомостей реєстру (отримання відомостей із Реєстру може бути здійснено лише щодо конкретного об'єкту шляхом подання запиту до Фонду державного майна України);
- не всі відомості Реєстру розміщені в мережі Інтернет у вільному доступі (зокрема, доступною є інформація щодо переліку державних підприємств в розрізі областей України та корпоративних прав держави).

У зв'язку з цим слід зазначити, що відповідно до змін, внесених Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних» від 09.04.2015 р. № 319-VIII доступ до даних Реєстру об'єктів державної власності здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», у тому числі шляхом оприлюднення у формі відкритих даних на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України, тобто у форматі, що дозволяє автоматизоване оброблення електронними засобами відповідної інформації, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання (ст. 10-1 Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

З огляду на вказані зміни, очікується, що зазначені вище проблеми будуть вирішені, а діючий реєстр об'єктів державної власності буде більш змістовним та якісним.

Сплата частини прибутку та дивідендів до державного бюджету

Постановою Кабінету Міністрів України від 22.04.2015 р. № 241 був затверджений базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2014 р. для господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків (далі – суб'єкти господарювання), у тому числі дочірніх підприємств (далі – суб'єкти господарювання) в таких розмірах:

не передбачений вільний доступ до всіх відомостей реєстру (отримання відомостей із Реєстру може бути здійснено лише щодо конкретного об'єкту шляхом подання запиту до Фонду державного майна України);

не всі відомості Реєстру розміщені в мережі Інтернет у вільному доступі (зокрема, доступною є інформація щодо переліку державних підприємств в розрізі областей України та корпоративних прав держави).

- 30 % – для суб'єктів господарювання електроенергетичної галузі, щодо яких здійснюється державне регулювання цін і тарифів, та ПАТ «Державний ощадний банк України»;
- 50 % – для всіх інших суб'єктів господарювання.

При цьому доручено суб'єктам управління корпоративними правами держави у разі невиклати до 01.07.2015 р. суб'єктом господарювання дивідендів за результатами його фінансово-господарської діяльності у 2014 р. вжити заходів до розірвання контракту з керівником такого суб'єкта господарювання.

Слід відзначити, що зазначений порядок є аналогічним порядку сплати частини прибутку, який діяв протягом 2014 року.

Процедура призначення керівників та система заохочень (вимоги оплати праці членів правління та наглядової ради)

Постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2015 р. № 396 запроваджено певні виключення із загального порядку конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2008 р. № 777, зокрема:

1. Визначено, що такий порядок конкурсного відбору не застосовується для відбору кандидатів (кандидатур) на посаду голови виконавчого органу (керівника) господарського товариства, більш як 50 % корпоративних прав (акцій, часток) якого належить НАК «Нафтогаз України».
2. Відбір кандидатів (кандидатур) на посаду голови виконавчого органу (керівника) таких

господарських товариств, здійснюється:

- у разі, якщо НАК «Нафтогаз України» є єдиним акціонером (учасником) такого товариства – самостійно правлінням НАК «Нафтогаз України»;
- в усіх інших випадках – за конкурсною процедурою, регламентованою п. 2-2 постанови Кабінету Міністрів України від 02.12.2009 р. № 1354 «Деякі питання діяльності Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», згідно якої передбачається проведення конкурсу утвореною НАК «Нафтогаз України» конкурсною комісією із подальшою подачею відібраних кандидатур для погодження комітетом з призначення керівників особливо важливих для економіки підприємств, утвореному згідно з Порядком проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2008 р. № 777.

Моніторинг і розкриття інформації про діяльність (система звітності, вимоги до аудиту)

В законодавстві України відбулись певні зміни, які мають значно покращити ситуацію із розкриттям інформації про діяльність суб'єктів державного сектору економіки, зокрема:

1. Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних» від 09.04.2015 р. № 319-VIII, в тому числі були внесені зміни до Закону України «Про доступ до публічної інформації», відповідно до яких:

- запроваджується функціонування єдиного державного веб-порталу відкритих даних, на якому розпорядники публічної інформації мають розміщувати публічну інформацію у формі відкритих даних, тобто публічну інформацію у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання. При цьому, оскільки згідно ст. 13 цього Закону розпорядниками публічної інформації, окрім суб'єктів владних повноважень, є також юридичні особи, що фінансуються з державного бюджету (стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів), а також суб'єкти господарювання, які займають домінуюче становище на ринку або наділені спеціальними чи виключними правами, або є природними монополіями (стосовно інформації щодо умов постачання товарів, послуг та цін на них), певна частина суб'єктів господарювання державного сектору економіки є розпорядниками публічної інформації та повинні будуть розміщувати відповідну публічну інформацію у формі відкритих даних;
- розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах; перелік наборів даних, що підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, вимоги до формату і структури таких наборів даних, періодичність їх оновлення визначаються Кабінетом Міністрів України. При цьому до такого переліку Кабінет Міністрів України обов'язково включає інформацію, доступ до якої у формі відкритих даних передбачено законом;
- створення та забезпечення функціонування єдиного державного веб-порталу відкритих даних здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері електронного урядування.

2. Законом України «Про внесення змін до статті 28 Бюджетного кодексу України щодо доступу до інформації про бюджетні показники у формі відкритих даних» від 09.04.2015 р. № 313-VIII, який набере чинності 01.09.2015 р., визначено, що інформація про бюджет, визначена статтею 28 Бюджетного кодексу України (зокрема, інформація про виконання державного бюджету, показники про стан державного (місцевого) боргу та надання державних (місцевих) гарантій, паспорти бюджетних програм на поточний бюджетний період та звіти про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період включаючи інформацію про стан реалізації інвестиційних проектів за бюджетними програмами із зазначенням ступеня їх готовності та обсягів коштів, необхідних для завершення таких проектів) оприлюднюється з додержанням вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» в частині оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних.

Додатково до загальних вимог щодо аудиту суб'єктів державного сектору економіки, визначених в ст. 8 Закону України «Про аудиторську діяльність», постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки» від 04.06.2015 р. № 390 визначені додаткові специфічні вимоги, зокрема:

1. Визначено, що до проведення аудиту фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності суб'єктів господарювання державного сектору економіки (крім Національного банку України, державних банків та банків з державною часткою у статутному капіталі) можуть бути залучені виключно аудиторські фірми, які відповідають критеріям, затвердженим цією постановою.
2. Суб'єктам управління об'єктами державної власності доручено забезпечити в установленому законодавством порядку проведення аудиторськими фірмами аудиту річної фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності суб'єктів гос - подарювання державного сектору економіки:
 - вартість активів яких згідно з даними фінансової звітності за останній звітний рік перевищує 2 млрд. гривень або розмір чистого доходу яких за останній звітний рік перевищує 1,5 млрд. гривень, а також Державної адміністрації залізничного транспорту починаючи із звітності за 2013 р.;

- вартість активів яких згідно з даними фінансової звітності за останній звітний рік перевищує 250 млн. гривень.

3. Внесені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 р. No 1673 «Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» в частині скасування обмеження на витрати суб'єктів господарювання державного сектору економіки на оплату аудиторських послуг на рівні не більш як 1,5 відсотка обсягу чистого прибутку;

4. Внесені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 03.10.2012 р. No 899 «Про порядок здійснення витрат суб'єктами господарювання державного сектору економіки у разі незатвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку» в частині скасування для суб'єктів господарювання державного сектору економіки заборони на здійснення витрат на оплату аудиторських послуг у разі незатвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку.

Отже, з одного боку, запроваджені зміни забезпечують можливість проведення незалежного аудиту переважної більшості основних суб'єктів господарювання державного сектору економіки, що є позитивним кроком в забезпеченні прозорості їх діяльності, але з іншого боку, залишається не вирішеним питання нормативного забезпечення обов'язку оприлюднення результатів такого аудиту.

Система державної допомоги держпідприємствам (надання конкурентних переваг суб'єкту господарювання)

В якості видів непрямої державної підтримки суб'єктів господарювання державного сектору економіки у вигляді надання конкурентних переваг суб'єкту господарювання слід виділити наступні нормативно-правові акти, що були прийняті протягом березня – червня 2015 р., зокрема:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо стабілізації фінансового стану Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» No 423-VIII від 14.05.2015 р.

Зазначеним законом передбачені певні виключення із загального правового регулювання, які по суті є перевагами, зокрема:

- до Порядку обмеження електроспоживання споживачів до рівня екологічної броні електропостачання або повного припинення їм електропостачання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 січня 2004 р. No 93, внесені зміни, згідно яких обмеження або припинення електропостачання не застосовуються щодо об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави у сфері телекомунікацій та зв'язку, в особливий період;
- електропостачання об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави у сфері телекомунікацій та зв'язку, щодо яких застосовані до набрання чинності цією постановою дії з обмеження або припинення електропостачання, підлягає відновленню протягом трьох діб з дня набрання чинності цією постановою

Інші зміни

Серед інших змін в законодавстві, які певним чином стосуються сфери управління об'єктами державної власності, слід зазначити наступні:

1. Визначено новий перелік об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави (постанова Кабінету Міністрів України від 04.03. 2015 р. No 83).

2. Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо державних інвестиційних проектів» від 07.04.2015 р. No 288-VIII, вдосконалюються відносини із фінансування державних інвестиційних проектів (проект, що реалізується шляхом державного інвестування в об'єкти державної власності з використанням державних капітальних вкладень та/або кредитів (позик), залучених державою або під державні гарантії) і державних капітальних вкладень (капітальні видатки державного бюджету (надання кредитів з державного бюджету), що спрямовуються на створення (придбання), реконструкцію, технічне переоснащення основних засобів державної власності, очікуваний строк корисної експлуатації яких перевищує один рік) та запроваджується реальна можливість планування видатків на ці цілі на строк, що перевищує один рік (на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди).

Зазначені зміни щодо державних інвестиційних проектів і державних капітальних вкладень застосовуються, починаючи з формування проекту Державного бюджету України на 2016 р.

Економіка України

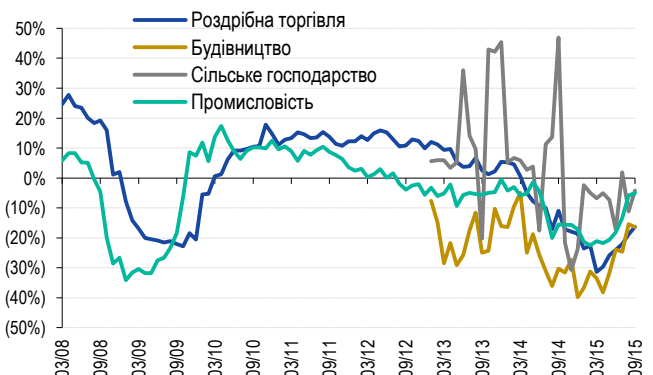
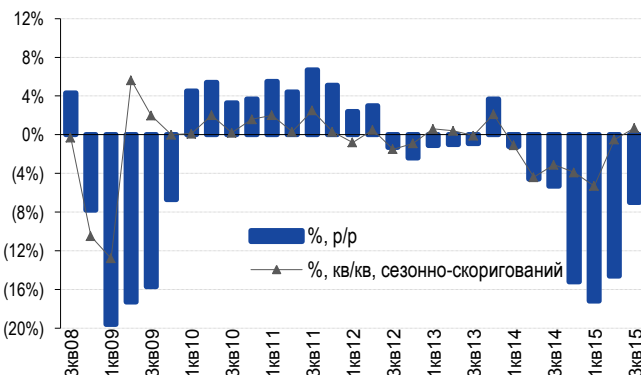
Останні події

Економіка України продовжує відчувати негативні наслідки кризи, спричиненої накопиченими дисбалансами та тиском зовнішніх та внутрішніх факторів, включаючи збройний конфлікт на сході країни, внаслідок якого Україна втратила значні обсяги своєї металургійної, машинобудівної та вугледобувної промисловості, та зниження цін на світових товарних ринках. В результаті, ВВП у 2014 р. впав на 6,8%, після майже нульового зростання у 2013 р., відбулось значне знецінення гривні, яке спричинило стрімкий ріст інфляції, відтік депозитів з банківського сектору та втечу капіталу. Уникнути економічної на фінансової катастрофи вдалось завдяки фінансовій підтримці від міжнародних фінансових установ та урядів інших країн. В рамках першого пакету в розмірі 27 млрд. дол. США, схваленого в квітні 2014 р., Україна отримала 10 млрд. дол. США. В березні 2015 р. був схвалений новий пакет допомоги, який передбачає отримання 40 млрд. дол. США до кінця 2018 р, включаючи 17,5 млрд. дол. США кредиту від МВФ, фінансування від Світового Банку, ЄС, Сполучених Штатів Америки й інших країн і міжнародних фінансових установ та реструктуризацію зовнішніх зобов'язань перед приватними кредиторами з метою економії коштів на суму 15 млрд. дол. США протягом чотирьох років.

Внаслідок загострення бойових дій на сході країни на початку 2015 року, у першому півріччі продовжилось стрімке падіння економічної активності. Через втрату важливих виробничих потужностей в зоні конфлікту та пошкодження транспортних шляхів, промислове виробництво скоротилось на 21% р/р в першому півріччі через падіння виробництва металургійної, вугледобувної та харчової галузей. Відповідно скорочувалось виробництво у пов'язаних галузях, таких як оптова торгівля та вантажні перевезення. Галузі, орієнтовані на внутрішній попит, такі як роздрібна торгівля та пасажирські перевезення, постраждали від безпосереднього впливу конфлікту менше, проте зазнали негативного впливу від різкого скорочення купівельної спроможності населення внаслідок суттєвої девальвації національної валюти та погіршення споживчих настроїв. Так, оборот роздрібної торгівлі скоротився на 25% р/р в першому півріччі, а пасажирські перевезення на 10% р/р. Інвестиційна активність майже завмерла, про що свідчать обсяги падіння будівництва (-28% р/р в першому півріччі) та падіння долі інвестицій у ВВП до рекордно низького рівня у 11,0% у першому півріччі 2015р.

Ескалація конфлікту в лютому 2015 р. також спричинила подальшу девальвацію валюти. Курс гривні до долара США досягнув пікового значення 30 грн./дол. США, і його вдалось стабілізувати тільки шляхом запровадження суворих адміністративних обмежень. В результаті, з березня 2015р. курс гривні коливається у вузькому коридорі 21-23 грн./дол. США (порівняно з 8,0 грн./дол. наприкінці 2013 року перед початком кризи), а золотовалютні резерви НБУ збільшились до 13 млрд. дол. США у вересні (3 місяці імпорту) з 5 млрд. дол. США у лютому завдяки надходженням коштів від офіційних кредиторів.

Одним з наслідків лютневої девальвації став ріст споживчих цін, який досяг пікового значення у 61% р/р в квітні 2015 р. Крім девальвації, важливим фактором інфляції стало 3-5 кратне підвищення тарифів на газ для населення, яке було узгоджене з МВФ в рамках вищезгаданої програми фінансової допомоги. Завдяки стабілізації гривні темпи інфляції вповільнювались з травня і в жовтні склали 46% р/р.

Приріст реального ВВП

Ключові показники реального сектору (%; р/р)

Джерело: Держкомстат

Стабілізація валютного курсу також сприяла поверненню довіри економічних агентів. Завдяки цьому економіка досягла дна у другому кварталі 2015р., а у третьому кварталі почалось поступове відновлення економічної активності, якому також сприяла де-ескалації конфлікту у вересні поточного року. Завдяки поступовому відновленню виробництва а також більш низькій базі порівняння, річні темпи падіння промислового виробництва скоротились до -17% р/р за 9 місяців 2015 року (з -21% р/р у першому півріччі), обсяг роздрібного товарообігу до -22% р/р (з -25%) та будівництва до -23% р/р (з -28%). Обсяг виробництва продукції сільського господарства за 9 місяців 2015 р. знизилась на 5,3% р/р (за перше півріччя – на 9,3%). Таким чином, покращення динаміки більшості показників реального сектору знайшло відображення у вповільненні темпів падіння ВВП до -7,0% р/р в третьому кварталі, з -14,6% р/р в другому та -17,2% у першому кварталах.

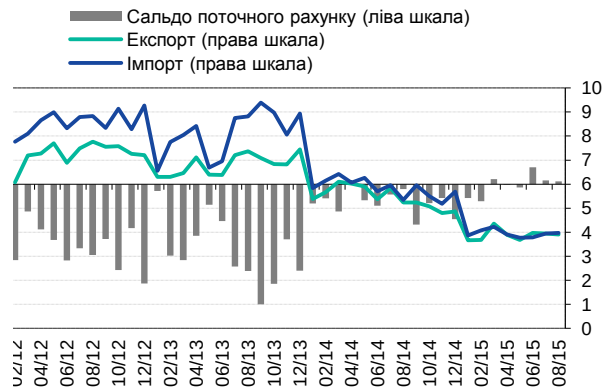
Важливою складовою вище згаданої програми фінансової допомоги, узгодженої з МВФ, стала реструктуризація єврооблігацій України. Наприкінці серпня після тривалих перемовин з іноземними кредиторами, уряд погодив умови реструктуризації на суму 15 млрд. дол. США. Умови передбачали: списання 20% від номінальної суми боргу, продовження терміну погашення усіх випусків облігацій на 4 роки, а також випуск нового інструменту – цінних паперів, прив'язаних до ВВП. Відсоткова ставка майже не змінилась.

Значна девальвація гривні протягом 2014 р. та в лютому 2015 р. дозволила Україні поліпшити платіжний баланс. Дефіцит поточного рахунку зменшився з 9,0 % ВВП у 2013 р. до 3,5 % ВВП у 2014 р. та далі до 1,5% ВВП (12-місячний ковзний показник) у вересні 2015 р. Обсяги експорту та імпорту в першому півріччі скоротились більш ніж на 30% в річному вимірі. Зниження експорту було спричинене впливом збройного конфлікту та падінням світових цін на сталь та зернові культури, а імпорту – зниженням світових цін на енергоносії та звуження внутрішнього попиту. При цьому відтік капіталу з приватного сектору продовжувався і становив 1,8 млрд. дол. США за підсумками 9 місяців 2015 р., що вказує, що довіра та впевненість ще не повністю повернулись до економічних агентів.

Україні вдалося значно зменшити дефіцит державного бюджету. Завдяки девальвації гривні, підвищенню ставок де-яких податків та розширенню бази оподаткування, доходи консолідованого бюджету збільшились на 40% р/р, до 468 млрд. грн. за 9 місяців 2015 року. При цьому, видатки збільшились тільки на 19% р/р, незважаючи на необхідне збільшення трат на оборону та обслуговування боргу. Таким чином, касовий профіцит консолідованого бюджету за 9 місяців 2015 року склав 33 млрд грн., порівняно з дефіцитом 33 млрд грн. за аналогічний період минулого року. НАК «Нафтогаз України» лишається значним додатковим джерелом тиску на фінансові показники, хоча завдяки підвищенню тарифів на газ його структурний дефіцит, як очікується, знизиться до 3,2% від ВВП в цьому році, порівняно з 5,6% від ВВП у 2014 р. Протягом дев'яти місяців 2015 р., НБУ випустив 59 млрд. грн. облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП) для рекапіталізації НАК «Нафтогаз України» та для підтримки банківського сектора. За рахунок випуску ОВДП, а також через вищезгадані кредити від міжнародних фінансових організацій, сума державного боргу у доларовому виразі майже досягла обсягів кінця 2014 р., не зважаючи на зниження гривневої частки боргу в доларовому еквіваленті, яка відбулась за рахунок девальвації гривні. Таким чином, відношення державного боргу до ВВП на кінець вересня становило 83% ВВП, порівняно з 70% ВВП у 2014 р.

Динаміка споживчої інфляції (%)

Експорт, імпорт та сальдо поточного рахунку (млрд. дол. США)

Джерело: Держкомстат, НБУ

Огляд портфелю держпідприємств

Даний звіт за 1-е півріччя 2015 р. охоплює 94 найбільших підприємства державного сектору економіки. Через специфіку банківського сектора та значний обсяг операцій між державними банками та ДП фінансові результати шести банків державної форми власності не включалися до агрегованих даних.

Агреговані фінансові дані Портфелю держпідприємств за 1-е півріччя 2015 р. наведено у таблицях.

Балансова вартість активів

Станом на 30 червня 2015 р. загальна балансова вартість активів Портфелю складала 983,9 млрд. грн, що на 2,6% менше, ніж станом на кінець 2014 р. Незначне зменшення відбулося головним чином за рахунок зменшення балансової вартості активів підприємств нафтогазової промисловості. Так у даній галузі сукупна балансова вартість активів за перше півріччя 2015 р. зменшилась на 8,1% (-42 млрд. грн.) до 475 млрд. грн., головним чином, через зменшення балансової вартості активів НАК «Нафтогаз України». Іншим підприємством, чиї активи знизились найбільше, спричинивши вплив на зменшення сукупної балансової вартості активів хімічної галузі на 26,7% (4 млрд. грн.) до 11 млрд. грн., став ПАТ «Одеський припортовий завод», чиї активи знизились на 4,4 млрд. грн. (-50%).

Сукупна балансова вартість активів підприємств електроенергетичної галузі збільшилась на 3,1% (8 млрд. грн.) з початку року до 264 млрд. грн., в основному через збільшення дебіторської заборгованості на 37,4% (8,2 млрд. грн.), до 30,1 млрд. грн. «Національна енергетична компанія «Укренерго» («Укренерго»), «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» («Енергоатом») і «Регіональні електричні мережі» («РЕМ») були основними підприємствами, балансова вартість активів яких збільшилась за перше півріччя 2015 р. відповідно на 2,9 млрд. грн., що на 23% більше ніж станом на кінець 2014 р., 2,6 млрд. грн. (+1%) і 1 млрд. грн. (+15%). Харчова промисловість і сільське господарство були другою найбільшою галуззю за темпами збільшення сукупної балансової вартості активів на 16,2% (6 млрд. грн.) до 43 млрд. грн. «Державна продовольчо-зернова корпорація України» була основним підприємством, балансова вартість активів якої збільшилась за перше півріччя 2015 р. на 6,5 млрд. грн. (38% з початку року), до 30,8 млрд. грн.

30 Червня 2015

31 Грудня 2014

- Електроенергетика
- Нафта і газ
- Транспорт
- Харчова п-ть і с/г
- Машинобудування
- Хімічна пром-ть
- Вугільна пром-ть
- Інше

Активи (UAH bn)

Агрегована фінансова інформація ДП

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пол 2014	1 пол 2015
Чистий дохід	116,282	159,808
Собівартість реалізованої продукції	112,907	128,163
Валовий прибуток/(збуток)	3,422	31,066
Операційні витрати	19,810	8,611
Operating Profit (Loss)	(16,439)	22,295
Рентабельність основної доходності (%)	(14.1%)	14.0%
EBITDA	(6,730)	31,504
Рентабельність за EBITDA (%)	(5.8%)	19.7%
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(6,763)	(542)
Прибуток/(збуток) від іншої діяльності	(22,465)	(29,399)
Прибуток/(збуток) до оподаткування	(41,218)	(3,611)
Податок на прибуток	959	705
Чистий прибуток/(збуток)	(45,415)	(5,769)
Чиста рентабельність (%)	(39.1%)	(3.6%)
Баланс (млн. грн.)	31 Груд 14	30 Чер 15
Нематеріальні активи	10,784	11,072
Незавершене будівництво	24,466	27,192
Основні засоби	775,150	310,388
Інвестиції	13,618	374,278
Інші необоротні активи	16,727	16,405
Необоротні активи	840,747	742,901
Запаси	44,245	76,819
Дебіторська заборгованість	80,315	100,630
Грошові кошти та їхні еквіваленти	37,517	51,674
Інші оборотні активи	6,806	11,524
Оборотні Активи	168,883	240,471
Необоротні активи, утримувані для продажу	63	149
Активи, всього	1,009,692	983,857
Власний капітал	625,360	630,213
Відсрочені податкові зобов'язання	95,309	26,599
Довгострокові запозичення	73,945	99,436
Цільове фінансування	6,090	6,176
Інші довгострокові зобов'язання	23,837	26,164
Довгострокові зобов'язання	199,180	158,660
Короткострокові запозичення	75,577	55,867
Кредиторська заборгованість	74,189	105,395
Доходи майбутніх періодів	6,875	6,723
Інші поточні зобов'язання	28,512	20,750
Поточні зобов'язання	185,152	194,961
Зобов'язання всього	384,332	353,621
У т.ч. боргові зобов'язання	168,709	178,079
Власний капітал і зобов'язання	1,009,692	983,859
Фінансові коефіцієнти	31 Груд 14	30 Чер 15
Рентабельність активів (%)	(13.6%)	(0.6%)
Рентабельність власного капіталу (%)	(22.5%)	(0.9%)
Борг/Власний капітал	27.0%	28.3%

Власний капітал і боргові зобов'язання

За 1-е півріччя 2015 р. балансова вартість капіталу Портфелю збільшилась на 4,9 млрд. грн. з початку 2015 р. За рахунок прибуткової діяльності газо- та нафтовидобувальних підприємств, балансова вартість капіталу галузі збільшилась на 11,9 млрд. грн. (+3,3%), до 369 млрд. грн.

В електроенергетиці показник власного капіталу збільшився на 1,8 млрд. грн. (1%). У січні-червні 2015 р. прибуток компаній сектора склав 1,9 млрд. грн. (проти збитків у розмірі 3,5 млрд. грн. у 1-му півріччі 2014 р.) головним чином за рахунок покращення фінансового результату «Енергоатому». Таким чином, показник співвідношення чистого боргу до EBITDA склав 0,55х на кінець 1-го півріччя 2015 р., що вказує на незначне боргове навантаження в середньому по галузі.

Зменшення сукупної балансової вартості капіталу держпідприємств транспортної галузі на 5% (3,4 млрд. грн.) з початку року, до 64,4 млрд. грн. станом на кінець червня 2015 р., відбулося переважно за рахунок зниження вартості капіталу «Укрзалізниці» (-4,8 млрд. грн. до 23 млрд. грн.). Зниження вартості капіталу «Укрзалізниці» частково було компенсоване 1,5 млрд. грн. (+9,4%) приросту вартості капіталу зафіксованого «Адміністрацією морських портів України».

Скорочення сукупної балансової вартості капіталу держпідприємств харчової промисловості і сільського господарства на 21% (1,9 млрд. грн.) з початку року, до 7,4 млрд. грн. станом на кінець червня 2015 р., відбулося переважно через збільшення нерозподілених збитків. Найбільше зниження вартості капіталу спостерігалось у ДПЗКУ (-1,5 млрд. грн. до негативного значення у 1,9 млрд. грн.), ДП «Укрсприт» (-325 млн. грн. до негативного значення у 188 млн. грн.). Зниження вартості капіталу цих підприємств частково було компенсоване 291 млн. грн. приросту вартості капіталу зафіксованого «Аграрним фондом».

В хімічній галузі балансова вартість власного капіталу компаній збільшилася на 621 млн. грн. з початку року до 324 млн. грн.. При цьому балансова вартість власного капіталу ОПЗ збільшилася на 565 млн. грн. до 529 млн. грн.

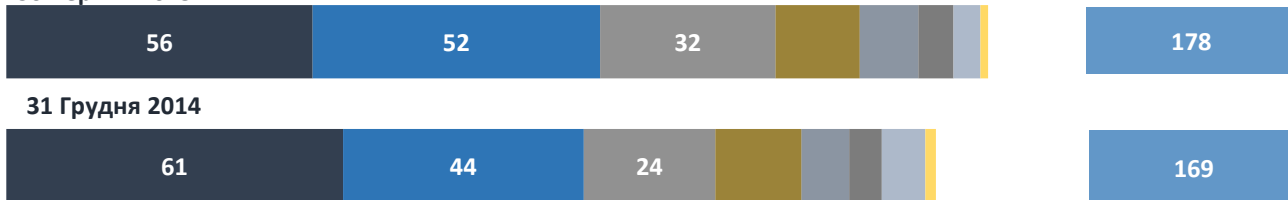
За перші шість місяців 2015 р. загальний рівень боргових зобов'язань Портфелю зріс на 6,4 % – із 168,7 млрд. грн. станом на 31 грудня 2014 р. до 178,7 млрд. грн. станом на 30 червня 2015 р. Загальне співвідношення боргових зобов'язань до власного капіталу Портфелю зросло із 27,0 % до 28,3 %. Найбільший рівень боргових зобов'язань спостерігався у підприємств транспортної нафтогазової та харчової промисловості і сільського господарства, на долю яких припадало 86,7% (або 140 млрд. грн.) загального обсягу боргових зобов'язань Портфелю на кінець 1-го півріччя 2015 р.

У той час, як заборгованість НАК «Нафтогаз України» протягом 1-го півріччя 2015 р. впала на 9,1% до 55,5 млрд. грн. завдяки позитивним фінансовим результатам компанії, підприємства транспортної та харчової промисловості наростили борги відповідно на 19% до 52 млрд. грн. та на 33% до 32 млрд. грн. Зменшення короткострокових боргів «Нафтогазу» (з 35 млрд. грн. до 12 млрд. грн.) було частинно анульовано ростом довгострокових запозичень (на 17 млрд. грн. до 43 млрд. грн.).

Велика частка сукупного боргу припала також на «Укрзаліницю», заборгованість якої зросла на 19,2 % за 1-ше півріччя 2015 р. та становила 41 млрд. грн.

Третьою компанією, що значно вплинула на загальну заборгованість портфель була «Державна продовольчо-зернова корпорація України». Рівень довгових зобов'язань якої зріс з початку року на 33,3% з 23,7 млрд. грн. до 31,5 млрд. грн..

30 Червня 2015

31 Грудня 2014

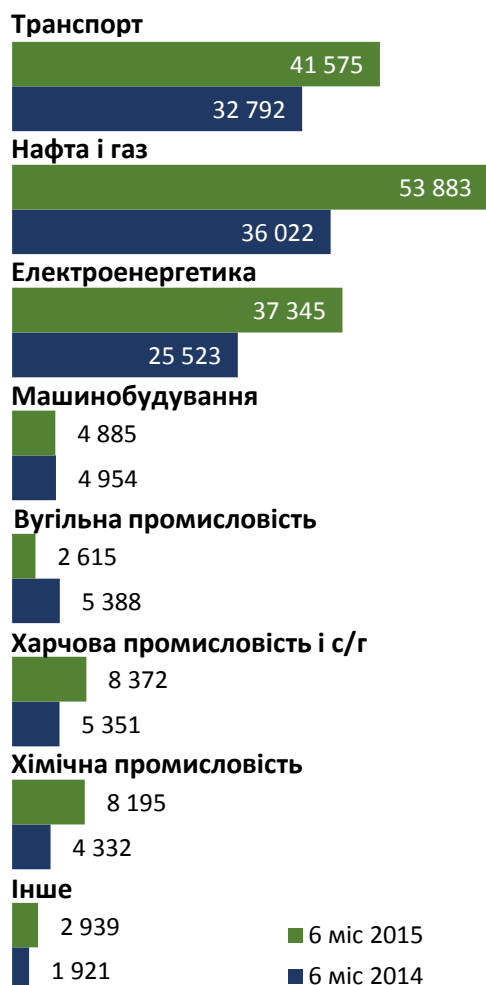

- Транспорт
- Електроенергетика
- Харчова п-ть та С/Г
- Нафта і газ
- Машинобудування
- Хімічна пром-ть
- Вугільна пром-ть
- Інше

Боргові зобов'язання (млрд. грн.)

Станом на кінець червня 2015 р. загальний борг підприємств хімічної галузі склав 6,4 млрд. грн., що на 9 % більше ніж на початку року, і переважно був деномінований у гривнях (включаючи борг ОПЗ за поставки природного газу). Довгострокові боргові зобов'язання склали 3,6 млрд. грн. (74 % від загальної суми боргу проти 40 % в 2014 р.), на долю короткострокових кредитів припадає решта загальної суми боргу або 1,3 млрд. грн. (проти 4,8 млрд. грн. в 2014 р.). Боргові зобов'язання сектору впали, головним чином, за рахунок ОПЗ (-46 % до 3,6 млрд. грн.).

Чистий дохід

Чистий дохід (млн. грн.)

фонд» – 1,3 млрд. грн. (-30%).

Підприємства хімічної галузі у складі Портфелю значно збільшили (+89 %) свої доходи за 1-ше півріччя 2015 р. порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшивши їх до 9,0 млрд. грн. ОПЗ, один з найбільших виробників азотних добрив в Україні, який займається виробництвом аміаку, сечовини і деяких хімічних субпродуктів, збільшив доходи майже вдвічі порівняно з 1-м півріччям 2014 р. до 5,8 млрд. грн. «Суміхімпром» – найбільший український виробник комплексних добрив (широкий спектр гранульованих азотнофосфорнокалієвих і азотнофосфорних добрив), діоксиду титану та інших неорганічних речовин – збільшив доходи на 82 % до 1,3 млрд. грн.; а «Укртрансміак» – у віданні якого перебуває українська сторона аміакопроводу Тольятті-Горлівка- Одеса – збільшив доходи на 73 % до 868 млн. грн. На вищезгадані три компанії припадає 98 % від загальної суми доходів хімічної галузі.

EBITDA та чистий прибуток

Підприємства електроенергетичного сектору за перші шість місяців 2015 р. у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року більш ніж подвоїли прибутковість за показником EBITDA, який склав 11,5 млрд. грн. Оператор атомних електростанцій ДП НАЕК «Енергоатом», найбільша компанія у секторі, яка займає долю у 77 % за показником EBITDA, у 1-му півріччі 2015 р. збільшила результат за EBITDA більш ніж у три рази до 8,9 млрд. грн. Друге та третє місце у галузі посідають компанії Укргідроенерго (оператор гідроелектростанцій) та Укренерго (оператор високовольтних мереж). Зростання тарифів для Укренерго призвело до зростання показника EBITDA на 63 %, до 1,1 млрд. грн., що відповідає долі у 10 % серед підприємств галузі. Доля Укргідроенерго в загальному обсязі EBITDA компаній галузі склала 11 %, після зниження на 45%.

У 1-му півріччі 2015 р. три компанії з електроенергетичної галузі звітували про від'ємне значення показника EBITDA – це ДП «Регіональні енергетичні мережі» (постачальник електроенергії вугільним підприємствам), генеруюча компанія ПАТ «Центренерго», та ПАТ «Дніпродзержинська теплоелектроцентрально». «Центренерго» – як одна з «блакитних фішок» українського фондового ринку та

За 1-ше півріччя 2015 р. агрегований чистий дохід Портфелю склав 159,8 млрд. грн., що на 37,4 % більше показника за аналогічний період попереднього року. Зростання чистих доходів спостерігалось в усіх галузях, окрім вугледобувної, у якій відбулося падіння на 51,5 % (2,77 млн. грн.) порівняно з 1-м півріччям 2014 р. внаслідок зниження обсягу видобутку та реалізації вугілля, та машинобудівельній галузі, що залишилось на рівні 1-го півріччя 2014 р. Падіння видобутку вугілля відбулося за рахунок негативного впливу збройного конфлікту у Донецькій та Луганській областях, що призвів до повної зупинки видобутку вугілля держпідприємствами у 2-му кварталі 2015 р.

За перші шість місяців 2015 р. чистий дохід підприємств електроенергетичної галузі збільшився на 46,3% у порівнянні з відповідним періодом минулого року, до 37,3 млрд. грн., а прибутковість галузі за показником EBITDA більш ніж подвоїлась і склала 11,5 млрд. грн., що перевищило показник попереднього лідера – транспортної галузі.

Сукупний чистий дохід десяти підприємств сектору машинобудування у складі Портфелю за 1-ше півріччя 2015 р. склав 4,9 млрд. грн. (залишившись майже незмінним у порівнянні до 1-ого півріччя 2014 р.). Найбільше зросли чисті доходи ДП «Антонов» (на 558 млн. грн.), «Турбоатому» (на 257 млн. грн.). Водночас, чистий дохід «Електроважмаша» знизився на 50% (або на 346 млн. грн.) відносно 1-ого півріччя минулого року та склав 758 млн. грн.

Державні підприємства харчової промисловості і сільського господарства отримали дохід у розмірі 8,3 млрд. грн. за 1-ше півріччя 2015 р. (+57 % порівняно з аналогічним періодом 2014 р.), основна частина цієї суми припадала на ДПЗКУ – з 5,8 млрд. грн. (в 1,7 разів більше ніж аналогічний період 2014 р.) та «Аграрний

одна з найбільш цікавих компаній для іноземних інвесторів у першому півріччі знизиле корисний відпуск електроенергії на 60%, до 1,3 млрд. кВт•год через скорочення постачання палива на електростанції компанії. В 1-му півріччі 2015 р. ПАТ «Центренерго» отримало чистий збуток знизився на 23% до 2,8 млрд. грн. за рахунок зниженні корисного відпуску електроенергії, яке не було скомпенсоване навіть зростанням тарифу, що в свою чергу призвело до зниження показника EBITDA до негативного 191 млн. грн. (порівняно з позитивним 184 млн. грн. у 2014 р.).

За результатами перших шести місяців 2015 р. сукупний розмір EBITDA десяти найбільших ДП сектору машинобудування у складі Портфелю знизився на 5% порівнянню до відповідного періоду 2014 і становив 676 млн грн. Показник EBITDA ДП «Антонов» зріс у 2,5 рази до 440 млн. грн., у «Турбоатом» він підвищився на 33 % до 869 млн. грн., тоді як «Південмаш» на 42% збільшив негативний показник EBITDA до -890 млн. грн.

У галузі машинобудування тільки два ДП продемонстрували позитивну динаміку чистого прибутку. «Турбоатом» та «Антонов» збільшили чистий прибуток за 1-ше півріччя 2015 р. порівняно з аналогічним періодом минулого року. «Антонов» збільшив чистий дохід майже у 9 разів до 271 млн. грн. А «Турбоатом» збільшив показник на 24% до 838 млн. грн.

П'ять компаній галузі отримали чистий прибуток за 1-ше півріччя 2015 р.: «Державна продовольчо-зернова корпорація України» – 1,3 млрд. грн. «Аграрний фонд» – 624 млрд. грн., «Укрспирт» – 78 млн. грн., «Артемсіль» – 42 млн. грн., «Центр сертифікації та експертизи насіння і садивного матеріалу» – 1,5 млн. грн. Загалом чистий прибуток по галузі зріс на 89% у порівнянні з 1-м півріччям 2014 р. і становив 1,9 млрд. грн.

У хімічній галузі сукупний дохід від реалізації зріс на 89% порівняно з 1-м півріччям 2014 р і досяг 1.6 млрд. грн. У той самий час собівартість реалізованої продукції зросла лише на 63%, водночас зосли і операційні витрати більш ніж у 2 рази, але загалом сектор завершив період з чистим прибутком у 177 млн. грн. (порівняно до збитку в 143 млн. в першому півріччі 2014).

Загалом, за 1-ше півріччя 2015 р. агрегований показник EBITDA за період був позитивним на рівні 622 млн. грн. (порівняно з від'ємним значенням 13 млн. грн. за 1-ше півріччя 2014 р.), за рахунок позитивного показника EBITDA ОПЗ на рівні 498 млн. грн. (проти негативного значення у 72 млн. грн.), «Укрхімтрансміак» 45 млн. грн. (зростання на 25%), зростання показника EBITDA «Сумихімпром» до 35 млн. грн. Порівняно зі збитком на рівні EBITDA у розмірі 29 млн. грн., що відбилось завдяки зменшенню цін на сировину, що дозволило підприємствам збільшити продаж товарів та виробництво.

П'ять компаній звітували про чистий прибуток за 1-ше півріччя 2015 р., ОПЗ (152 млн. грн., порівняно зі збитком у 116 млн. грн. за аналогічний період 2014 р.), «Павлоградський хімічний завод» (24 млн. грн., +4 %), «Сумихімпром» (17 млн. грн. порівняно зі збитком у 56 млн. грн.), «Укрхімтрансміак» (2,6 млн. грн.) і «Укрмедпостач» (1.6 млн. грн., +700%). Сукупний чистий збиток державних підприємств сектору склав 174 млн. грн. порівняно з 143 млн. грн. збитків у 1-му півріччі 2014 р. завдяки зростанню сукупного операційного прибутку.

Сім компанії вугледобувної галузі увійшли до Портфелю, але їх вага у загальній сумі доходів всіх компаній Портфелю досить невелика, та складає близько 1,5% від загальної суми доходів, та 1,8% від загального обсягу активів. Історично компанії вугледобувної галузі були збитковими, та зниження видобутку вугілля призвело до подальшого зростанні збитків на за всіма показниками прибутковості. Так за показником EBITDA вугільні підприємства у Портфелі звітували про від'ємне значення EBITDA у 1,7 млрд. грн. (у порівнянні з 412 млн. грн. у минулому році), та чисті збитки у розмірі 2,1 млрд. грн. (у порівнянні з 789 млн. грн. роком раніше).

ПАТ «Аграрний фонд»

www.agrofond.gov.ua

Загальна інформація

ПАТ «Аграрний фонд» було створене у середині 2013 р. для виконання функцій фінансованого державою Аграрного фонду та подолання обмежень, притаманних бюджетній організації. До завдань первісного Аграрного фонду входило, зокрема, забезпечення сільгоспвиробників позиками від імені держави шляхом форвардних закупівель і формування запасів для ринкових інтервенцій із метою регулювання внутрішніх цін на продовольчі товари, що підлягають державному регулюванню (тобто хліб, борошно, цукор, сухе молоко та масло). Проте обидва фонди наразі існують паралельно, оскільки українське законодавство забороняє передачу деяких із вищезгаданих функцій акціонерному товариству. ПАТ «Аграрний фонд» працює через два дочірні підприємства: «Агрофонд-зерно» (зберігання державного зерна, ринкові інтервенції та виробництво борошна) та «Агрофінфонд» (фінансування інвестиційних проєктів).

Результати операційної діяльності

Станом на початок вересня, аграрні підприємства України, згідно з програмами форвардних закупівель, поставили ПАТ «Аграрний фонд» близько 500 тис. тон зерна. У 2015 р. «Аграрний фонд» планує виконати форвардну закупівлю 1,2 млн. тон зерна, з яких 783 тис. тон було закуплено в продовж осінньої форвардної програми у 2014 р., 180 тис. тон уже закуплено у ході весняної форвардної кампанії 2015 р.

Фінансові результати

За 1 півріччя 2015 р. «Аграрний фонд» продав продукції на суму 1,4 млрд. грн., що на 30% нище від аналогічного показника минулого року. В той же час EBITDA та чистий прибуток компанії вирости, відповідно на 70% відповідно до аналогічного показника минулого року, до 541 млн. грн. та на 58%, до 625 млн. грн. Позитивний вплив на чистий фінансовий результат за період справили також інші фінансові доходи у сумі 54 млн. грн.; рентабельність за EBITDA та чиста рентабельність за 1 півріччя 2015 р. зросли до 39 % та 45 % відповідно. На кінець 1 півріччя 2015 р. на банківських рахунках Фонду розміщувалося 2,9 млрд. грн. готівки, включаючи частину статутного капіталу компанії, що були внесені у формі державних облігацій). «Аграрний фонд» втратив більше 2 млрд. грн. минулого року через банкрутство «Брокбізнесбанку». Компанія не мала боргових зобов'язань станом на кінець 1 півріччя 2015 р. «Аграрний фонд» у 1-му півріччі 2015 року відповідно до постанови Кабінету Міністрів України сплатив державі 50% від отриманого чистого прибутку за 2014 рік дивіденди в розмірі 333 млн грн.

Цілі реформи

- Необхідні зміни до відповідного законодавства для усунення дублювання функцій із державним Аграрним фондом і передачі всіх його функцій ПАТ «Аграрний фонд».
- Згідно з чинним законодавством «Аграрний фонд» може купувати або продавати сільськогосподарську продукцію лише на організованому ринку (тобто на державній Аграрній біржі). Ця платформа залишається дуже неліквідною, що призводить до появи неринкових комерційних пропозицій і неефективності спотових закупівель. Необхідно створити більш надійну систему порівнювального аналізу цін, можливо з використанням позабіржових цін, наданих промисловими консультантами, або котирувань Чиказької товарної біржі.
- Форвардна закупівля зернових є одним із головних видів діяльності «Аграрного фонду»; це означає, що компанія несе погодні ризики, а саме ризики втрати врожаю та непостачання сільгоспвиробниками зернових згідно з укладеними контрактами. Це призводить до необхідності відповідного страхування закуповуваного врожаю та вибору надійних страхових компаній, здатних застрахувати ці ризики.
- Девальвація гривні становить найбільшу перешкоду підписанню нових контрактів із форвардних закупівель між «Аграрним фондом» і місцевими сільгоспвиробниками. Для зменшення валютних ризиків необхідно зафіксувати ціни на зернові в дол. США або розробити механізми хеджування валютних ризиків.
- Прозорість операцій та нагляд із боку професійної наглядової ради потрібні для покращення корпоративного управління компанії та запобігання новим випадкам шахрайства, подібних тим, що розслідуються зараз.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	2 009	1 398
Собівартість реалізованої продукції	1 695	943
Валовий прибуток/(збиток)	314	455
EBITDA	318	541
Амортизація	0	1
Операційний прибуток/(збиток)	318	541
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	164	54
Прибуток/(збиток) до оподаткування	482	625
Податок на прибуток	87	-
Чистий прибуток/(збиток)	395	625
Сплачені дивіденди		333

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	6 097	6 654
Необоротні активи	15	15
Основні засоби	5	4
Оборотні активи	6 082	6 639
Дебіторська заборгованість	1 496	2 671
Грошові кошти та їхні еквіваленти	2 756	2 934
Зобов'язання та власний капітал	6 097	6 654
Зобов'язання	388	654
Кредиторська заборгованість	229	312
Боргові зобов'язання	-	-
Власний капітал	5 709	6 000

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	-	(30,4%)
Рентабельність за EBITDA (%)	18,3%	38,7%
Чиста рентабельність (%)	24,0%	44,7%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	(5,4)	(5,4)
Рентабельність власного капіталу (%)	12,40%	21,3%
Рентабельність активів (%)	11,60%	19,6%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	8,9%	18,0%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	120	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	7 378	
Частка держави (%)	100%	

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «АНТОНОВ»

www.antonov.com

Загальна інформація

ДП «Антонов» – провідний виробник літаків в Україні, заснований майже 70 років тому. На цьому підприємстві було розроблено понад 100 моделей літаків, у тому числі найбільші транспортні літаки у світі – АН-124 (Руслан) та АН-225 (Мрія). У 2009 р. ДП «Антонов» було об'єднано з Київським авіаційним заводом «Авіант», завдяки чому до його конструкторського бюро було додано потужності для серійного виробництва. Зараз головними замовниками ДП «Антонов» є кубинські, північнокорейські та російські авіалінії. Асортимент продукції компанії включає пасажирські (АН-38, АН-74, АН-140 та АН-148) та транспортні літаки (АН-3, АН-70, АН-124-100 Руслан та нова розробка АН-178).

Результати операційної діяльності

У 2013 р. ДП «Антонов» випустило сім літаків (п'ять АН-158 для компанії «Cubana De Aviacion» та два АН-148 для компанії «Air Koryu»), але протягом 2014 р. – лише два (із п'яти запланованих). Українсько-російський конфлікт негативно вплинув на діяльність компанії, яка була також ускладнена дефіцитом ліквідності та проблемами з постачальниками. Наразі спільні проекти з російською стороною переважно призупинені. У 2014 р. компанія завершила випробовування свого нового транспортного літака АН-178; загальний об'єм попиту на нього оцінюється на рівні 200 машин до 2032 р. У травні 2015 р. Кабінет Міністрів передав ДП «Антонов» у склад державного концерну «Укроборонпром». У липні підприємство оголосило, що модернізація виробничих потужностей дасть змогу виробляти до 25 літаків на рік. ДП «Антонов» вже розпочало переорієнтацію на західні ринки. Наразі компанія розпочала розробку новітнього багатоцільового транспортного літака АН-132. Її реалізація передбачає використання обладнання всесвітньовідомих авіаційних компаній: Pratt&Whitney Canada, General Electric, Honeywell, Liebherr та Hamilton Sundstrand.

Фінансові результати

За перше півріччя 2015 р. чистий дохід ДП «Антонов» зріс на 42% (порівняно з аналогічним періодом минулого року) до 1,9 млрд. грн. Вражаючи показники також продемонстрували EBITDA та чистий прибуток: 440 млн. грн. та 271 млн. грн., зростання у 2,3 та 10 разів, відповідно. Зростання чистих доходів відбулося через девальвацію гривні, оскільки літаки, як правило, оцінюються у твердій валюті. ДП «Антонов» має непогашені внутрішні облигації на суму 580 млн. грн., із купонним доходом 10,5–11,0 %, строк сплати по яким спливає у травні 2015 р. Підприємство випустило облигації у 2009 р. з метою рефінансування банківської заборгованості та поповнення оборотного капіталу.

Цілі реформи

- Для покращення продажів та просування українських літаків на світовий ринок компанії необхідні зміни в маркетинговій стратегії, у тому числі пошук нових можливостей лізингу та розширення сервісної мережі компанії у світі. Стабільний приток нових замовлень сприятиме економії за рахунок зростання масштабів виробництва та покращить фінансовий стан і ліквідність компанії (наприклад, у 2013 р. компанією Boeing було виготовлено 200 літаків, Embraer – 80, а російською корпорацією ОАК – 111 літаків). За оцінками ДП «Антонов», його потреба в оборотному капіталі складає 100 млн. дол., для чого необхідно отримувати замовлення що найменше на 6–7 літаків щороку з авансовим платежем у розмірі 50 % від суми замовлення.
- Вкрай необхідні інвестиції, які можуть бути надані державою шляхом збільшення акціонерного капіталу або довгострокової позики на пільгових умовах. Держава також може розглянути можливість продажу міноритарного пакета акцій іноземному стратегічному інвестору з належною репутацією, що сприятиме просуванню компанії на висококонкурентні світові ринки.
- Ще одним сприятливим фактором для ДП «Антонов» може стати отримання замовлень від клієнтів на внутрішньому ринку – як цивільних, так і військових, враховуючи складні завдання, які зараз стоять перед Україною в сфері оборони.
- «Вузькі місця» та зниження обсягів виробництва (як одноразові, так і викликані розірванням зв'язків із Росією) можна подолати за рахунок створення або розширення місцевих виробничих потужностей (власних або шляхом інвестицій в інші державні компанії, наприклад «Південмаш»), а також шляхом залучення іноземних (не російських) постачальників.
- ДП «Антонов» має оптимізувати витрати за рахунок відмови від непрофільних активів і перегляду асортименту літаків із метою зосередження на перспективних моделях, включаючи АН-158 і, потенційно, АН-178 та АН-70.
- Компанія повинна оптимізувати структуру управління з урахуванням ризиків корпоративного управління, які виникли у 2014 р. (у тому числі кримінальні справи, порушені проти колишніх керівників).

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 335	1 894
Собівартість реалізованої продукції	1 039	1 435
Валовий прибуток/(збиток)	296	459
EBITDA	188	440
Амортизація	96	130
Операційний прибуток/(збиток)	92	311
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(28)	-
Прибуток/(збиток) до оподаткування	79	320
Податок на прибуток	51	49
Чистий прибуток/(збиток)	27	271

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	6 068	6 019
Необоротні активи	2 486	2 384
Основні засоби	1 466	1 404
Оборотні активи	3 581	3 635
Дебіторська заборгованість	896	942
Грошові кошти та їхні еквіваленти	461	599
Зобов'язання та власний капітал	6 068	6 019
Зобов'язання	2 222	2 253
Кредиторська заборгованість	852	662
Боргові зобов'язання	279	279
Власний капітал	3 845	3 766

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	-	41,8%
Рентабельність за EBITDA (%)	7,7%	23,3%
Чиста рентабельність (%)	26,8%	14,3%
Борг/власний капітал (%)	235,2%	7,4%
Чистий борг/EBITDA (x)	742,1%	(0,7)
Рентабельність власного капіталу (%)	52,0%	14,2%
Рентабельність активів (%)	(11,2)%	9,0%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	2,8%	15,4%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	12 698	12 123
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	5 503	7 234
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Центренерго»

www.centrenergo.com

Загальна інформація

ПАТ «Центренерго» – другий за потужністю в Україні виробник теплової енергії (7 660 МВт), у розпорядженні якого знаходяться три електростанції у промислових районах Київської, Харківської та Донецької областей. ПАТ «Центренерго» має три газові установки потужністю 800 МВт на Вуглегірській електростанції та дві газових установки потужністю 300 МВт на Трипільській електростанції; таким чином, загальна потужність газових установок компанії складає 3 000 МВт. Решта 17 установок з виробництва електроенергії мають загальну потужність 4 660 МВт та працюють на вугіллі. Проте лише 4 з них (загальною потужністю 1 200 МВт) використовують так зване вугілля з високим вмістом легких речовин, тоді як іншим необхідний антрацит, об'єм поставок якого в Україну у 2014 р. скоротився в результаті тривалого воєнного протистояння у східних регіонах, де сконцентровані основні поклади вугілля. Генеруючі потужності компанії було збудовано у 1960–70 рр. У 2014 р. її доля у виробництві електроенергії в Україні складала 7 % (18 % від загального об'єму виробництва теплової енергії).

Результати операційної діяльності

За 1 півріччя 2015 р. ПАТ «Центренерго» зменшило продаж електроенергії ДП «Енергоринок» на 50% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 3,4 млрд. кВт•год через скорочення постачання палива на електростанції компанії у зв'язку з воєнним конфліктом у Донецькій та Луганській областях. Дефіцит спостерігався як на вугіллі антрацитової групи, яке видобувається у зоні АТО, так і вугіллі газової групи постачання якої було обмежено за рахунок пошкодженої інфраструктури. В 2 кварталі 2015 р. виробничі потужності Центренерго були більш завантажені в порівнянні з 1 кварталом 2015 р., що дозволило компанії скоротити середні постійні витрати і менша залежність від більш дорогого імпортного вугілля (частина поставок вугілля в 2 кварталі 2015 р здійснювалась з територій підконтрольних сепаратистам). За 1 півріччя 2015 р. середньозважений тариф «Центренерго» зріс на 53% порівняно з минулим роком, до 841 грн. за МВт.

Фінансові результати

В 1 півріччі 2015 р. чистий збиток ПАТ «Центренерго» склав 268 млн. грн. порівняно з чистим прибутком 76 млн. грн. за аналогічний період минулого року, за рахунок зниження корисного відпуску електроенергії, яке не було скомпенсоване навіть 53% зростанням тарифу. Показник EBITDA знизився до негативного 192 млн. грн. (порівняно з позитивним 184 млн. грн. за аналогічний період минулого року). Компанія не мала короткострокових кредитів банків, а довгострокові кредити на кінець 1 півріччя 2015 р. склали 216 млн. грн.

Цілі реформи

- Діючі тарифи «Центренерго» значно нижчі за рівень компенсації коштів, що становить загрозу швидкого погіршення фінансового стану компанії. Без негайного втручання регулятора енергетичної галузі компанії може навіть не вистачити коштів на закупівлю вугілля на поточний період.
- Генеруюче обладнання компанії, хоча й знаходиться у відносно доброму стані, є застарілим та потребує серйозної модернізації, на яку в компанії не вистачає власних коштів.
- «Центренерго» очолює перелік компаній, які держава вважає за необхідне якнайшвидше передати у приватну власність. Залучення приватного інвестора допоможе компанії вирішити найгостріші проблеми фінансування (наприклад, придбання вугілля для опалювального сезону 2015–16), а у майбутньому – модернізувати свої виробничі потужності, збільшити ефективність та покращити систему корпоративного управління.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	3 701	2 855
Собівартість реалізованої продукції	3 527	3 045
Валовий прибуток/(збиток)	175	(190)
EBITDA	184	(192)
Амортизація	71	74
Операційний прибуток/(збиток)	113	(265)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(28)	(5)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	76	(268)
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	76	(268)

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	5 281	5 242
Необоротні активи	3 227	3 207
Основні засоби	2 088	2 016
Оборотні активи	2 054	2 034
Дебіторська заборгованість	1 144	1 086
Грошові кошти та їхні еквіваленти	396	183
Зобов'язання та власний капітал	5 281	5 242
Зобов'язання	2 853	3 099
Кредиторська заборгованість	2 188	2 311
Боргові зобов'язання	192	216
Власний капітал	2 428	2 143

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	1,4%	(62,2)%
Рентабельність за EBITDA (%)	4,1%	(6,7)%
Чиста рентабельність (%)	0,9%	(9,4)%
Борг/власний капітал (%)	7,9%	10,1%
Чистий борг/EBITDA (x)	(0,7)	н/д
Рентабельність власного капіталу (%)	2,9%	(23,5)%
Рентабельність активів (%)	1,4%	(10,2)%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	6,3%	(22,5)%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	8 047	7 893
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	5 518	6 683
Частка держави (%)	78%	78%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Вугілля України»

www.dpvu.com.ua

Загальна інформація

ДП «Вугілля України» – державна компанія (100 % акціонерного капіталу належать державі), яка була заснована у 2003 р. Вона виступає торговельним посередником між державними виробниками вугілля та кінцевими споживачами – ТЕЦ та електростанціями. Компанія виконує ключову роль у регулюванні роздрібних цін на вугілля, проводячи централізовані закупівлі вугілля з державних шахт та здійснюючи поставки цього вугілля п'яти українським енергетичним компаніям («Західенерго», «Дніпроенерго» та «Східенерго», які належать ДТЕК; «Донбасенерго», що належить Energoinvest Holding B.V.; та «Центренерго») за середньою ціною продажу. Регулюючи ціни, компанія визначає обсяг державних субсидій, необхідних державним вугільним шахтам для компенсації витрачених ними коштів. Державні вугільні шахти характеризуються високою вартістю виробництва (внаслідок низької ефективності) та низькою якістю видобутого вугілля; таким чином, вони є збитковими та сильно залежать від державних субсидій.

Результати операційної діяльності

У 1 півріччі 2015 р. на шахтах, що знаходяться у сфері управління Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, обсяг видобутого вугілля становив 3,4 млн. т, що складає лише 27 % рівня аналогічного періоду минулого року. Основною причиною падіння обсягу видобутку вугілля є воєнний конфлікт у Луганській та Донецькій областях, що призвів до майже повного зупинення видобування в другому кварталі 2015р.

Фінансові результати

За перше півріччя 2015 р. ДП «Вугілля України» зменшило чистий дохід на 66% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 1,4 млрд. грн., тоді як валовий прибуток впав на 75 % порівняно з аналогічним періодом минулого року до 79 млн. грн., що призвело до зниження валової рентабельності на 1,9 пп порівняно з аналогічним періодом минулого року до 5,6 %. У 1 півріччі 2015 р. в загальному обсязі реалізації підприємства відсутній експорт. Доходи підприємства деноміновані у національній валюті. Собівартість реалізованої продукції складається з двох основних компонентів: собівартості придбаного вугілля (більше 90%) та транспортних витрат. У 1 півріччі 2015 р. збитки компанії збільшились у 2 рази в порівнянні з аналогічним періодом попереднього року, чиста рентабельність була від'ємною на рівні -29 %. Показник EBITDA у 1 півріччі 2015 р. впав, порівняно з аналогічним періодом минулого року, до від'ємного значення 205 млн. грн., рентабельність за EBITDA склала -14,6%. Інші операційні витрати у 1 півріччі 2015 р. зросли на 160 млн. грн. до 366 млн. грн. порівняно з 1 півріччям 2014 р. за рахунок збільшення обсягів витрат від курсових різниць. Станом на 31 червня 2015 р. загальна сума дебіторської заборгованості ДП «Вугілля України» зменшилася на 10% до 3,5 млрд. грн., а боргові зобов'язання зросли на 9% до 3 млрд. грн. Зменшення дебіторської заборгованості було пов'язано з погашенням ТОВ «ДТЕК Трейдінг» заборгованості обсягом 424,4 млн. грн. Також ДПЗД «Укрінтеренерго» повністю розрахувалося за боргами перед ДП «Вугілля України».

Цілі реформ

- Необхідно проаналізувати поточну роль компанії у формуванні цін на вугілля, видобуте державними підприємствами, у тому числі її роль у забезпеченні економічної та соціальної стабільності державних вугільних шахт, беручи до уваги політичну та соціальну специфіку закриття збиткових шахт.
- Необхідно поліпшити систему контролю за якістю видобуваного вугілля.
- Державні шахти потребують модернізації з метою підвищення ефективності виробництва.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	4 152	1 408
Собівартість реалізованої продукції	3 841	1 330
Валовий прибуток/(збиток)	311	79
EBITDA	12	(205)
Амортизація	0,2	0,1
Операційний прибуток/(збиток)	12	(205)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(212)	(199)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(202)	(404)
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(202)	(404)
Сплачені дивіденди		
Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	4 513	4 348
Необоротні активи	537	522
Основні засоби	0,4	0,3
Оборотні активи	3 975	3 826
Дебіторська заборгованість	3 939	3 539
Грошові кошти та їхні еквіваленти	21	248
Зобов'язання та власний капітал	4 513	4 348
Зобов'язання	4 384	4 623
Кредиторська заборгованість	833	613
Боргові зобов'язання	2 762	3 009
Власний капітал	129	(275)
Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	21,1%	(66,1%)
Рентабельність за EBITDA (%)	6,2%	(14,6%)
Чиста рентабельність (%)	(0,0%)	(28,7%)
Борг/власний капітал (%)	2142,8%	-
Чистий борг/EBITDA (x)	6,8	н/д
Рентабельність власного капіталу (%)	(0,0%)	1106,2%
Рентабельність активів (%)	(0,0%)	(18,2%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	14,0%	(15,0%)
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	158	158
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	13 221	11 205
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Електроважмаш»

www.spetm.com.ua

Загальна інформація

ДП завод «Електроважмаш» був заснований майже 70 років тому. За радянських часів «Електроважмаш» входив до складу ПАТ «Турбоатом» — провідного виробника енергетичних турбін. Основним напрямком діяльності заводу було виробництво електричного обладнання, отже згодом «Електроважмаш» став окремим підприємством. Завод виготовляє транспортне обладнання для шахт та залізниць (близько 60–70% доходів), а також турбо- та гідрогенератори (хоча існують обмеження на виробництво генераторів великої потужності) та електрообладнання постійного струму (до 30%). Обладнання виробництва «Електроважмаш» використовується більш ніж у 40 країнах по всьому світу. Після кризи 2008 р. «Електроважмаш» значно покращив фінансовий стан: чисті доходи від реалізації продукції у 2008 р. становили 0,1 млрд. грн., а у 2013 р. зросли до 2,2 млрд. грн.

Результати операційної діяльності

Підприємство оцінює загальну суму замовлень на 2015 р. у 1,5 млрд. грн. або більше (девальвація гривні на початку 2015 р. полегшить досягнення цього показника у зв'язку зі збільшенням гривневої вартості експортного обладнання). Виробники енергетичного обладнання зазвичай мають довгий цикл виробництва (від 3 до 5 років); це означає, що «Електроважмаш» збереже свою присутність на ринках Росії/країн Митного союзу у середньостроковій перспективі. Підприємство має потенціал для виходу на ринки країн Середньої Азії, зокрема Казахстану, а також має потенційних замовників в Індії, Китаї та Латинській Америці. ЄС, натомість, поки що не розглядається підприємством серед ключових ринків збуту продукції. На внутрішньому ринку, у рамках програми заміщення імпорту, «Електроважмаш» продовжить й надалі постачати продукцію для електростанцій, зокрема для НАЕК «Енергоатом», а також для теплових електростанцій на сході країни, які постраждали внаслідок бойових дій.

Фінансові результати

Чистий дохід від реалізації продукції «Електроважмаш» у 1 півріччі 2015 р. склав 758 млн. грн., що на 31 % менше за аналогічний показник минулого року. Оскільки значну частину доходів складає експорт, фінансовий результат підприємства у національній валюті не є релевантним. Так у доларовому еквіваленті дохід від реалізації продукції скоротився на 67 % порівняно з минулим роком та склали 35,6 млн. дол. США. Така динаміка пов'язана із скороченням постачань до Росії та воєнним конфліктом на сході України. З вересня 2014 р. компанія скоротила робочий тиждень з 5 до 4 днів (хоча навіть за умов скороченого тижня збережено три робочих зміни на добу). Згідно звітності компанії за 1 півріччя 2015 р. її чистий прибуток знизився більш ніж у 18 разів, порівняно з аналогічним показником за минулий рік, і склав всього 4 млн. грн., тоді як у 1 півріччі 2014 р. він становив 83 млн. грн.; в доларовому еквіваленті прибуток скоротився у 39 разів. На кінець 1 півріччя 2015 р. боргові зобов'язання підприємства склали 541 млн. грн., що на 162 млн. грн. більше ніж на кінець 2014 р. (зростання відбулось, головним чином, через переоцінку боргу в іноземній валюті).

Цілі реформи

- У зв'язку з наявними високими ризиками, щодо стабільного співробітництва із замовниками з Росії/країн Митного союзу, очікується, що «Електроважмаш» буде впроваджувати політику подальшої інтенсифікації продажів на світових ринках. Для досягнення цієї мети буде необхідне зосередження маркетингових зусиль для дослідження нових ринків збуту і це цілком можливо для підприємства, яке протягом останніх років оновило склад своєї команди спеціалістів і з маркетингу. Також важливим кроком має стати скорочення постачань базових матеріалів з Росії, у тому числі і за рахунок підвищення локалізації виробництва в Україні.
- Заводу «Електроважмаш» слід розширити перелік надаваних послуг та зайняти нові ринкові ніші, такі як, діагностика, шеф монтаж/монтаж і поточне обслуговування обладнання тощо.
- Необхідно розробити довгострокову програму розвитку, мета якої — збереження конкурентоспроможності підприємства на регіональному/ світовому рівні, незалежно від відносин із Росією, з подальшим узгодженням технічних стандартів «Електроважмаш» відповідно до європейських, у рамках поглибленої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС.
- Необхідно поліпшити систему контролю за якістю видобуваного вугілля.
- Державні шахти потребують модернізації з метою підвищення ефективності виробництва.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 103	758
Собівартість реалізованої продукції	884	613
Валовий прибуток/(збиток)	219	145
EBITDA	136	60
Амортизація	25	29
Операційний прибуток/(збиток)	111	31
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(14)	(27)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	97	4
Податок на прибуток	15	0
Чистий прибуток/(збиток)	83	4
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	1 425	1 608
Необоротні активи	353	359
Основні засоби	314	283
Оборотні активи	1 072	1 250
Дебіторська заборгованість	398	198
Грошові кошти та їхні еквіваленти	205	174
Зобов'язання та власний капітал	1 425	1 608
Зобов'язання	979	1 172
Кредиторська заборгованість	576	612
Боргові зобов'язання	379	541
Власний капітал	446	436

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(15,4%)	(31,3%)
Рентабельність за EBITDA (%)	6,1%	7,9%
Чиста рентабельність (%)	1,2%	0,6%
Борг/власний капітал (%)	85,0%	124,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	-	6,2
Рентабельність власного капіталу (%)	5,1%	1,0%
Рентабельність активів (%)	1,5%	0,6%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	7,6%	6,3%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	6 471	5 891
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	4 154	3 584
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП НАЕК «Енергоатом»

www.atom.com.ua

Загальна інформація

ДП НАЕК «Енергоатом» – державне підприємство, до складу якого входять чотири українські атомні електростанції з загальною потужністю 13,8 ГВт (25 % загальної потужності виробництва електроенергії в Україні) та на яке припадає майже половина обсягу виробництва електроенергії в Україні. 13 із 15 атомних установок із виробництва електроенергії ДП «Енергоатом» – установки російського виробництва ВВЕР-1000, ще дві – ВВЕР-440. До складу підприємства також входить Ташлицька гідроакмулююча електростанція, загальна потужність якої складає 302 МВт (планується підвищення до 900 МВт). Тарифи на електроенергію, вироблену «Енергоатомом», залишаються найнижчими в Україні. Це пояснюється тим, що поточні тарифи все ще не враховують вартість переробки та захоронення відходів ядерного палива та витрат на виведення ядерних реакторів з експлуатації.

Результати операційної діяльності

За перші 6 місяців 2015 року «Енергоатом» збільшило корисний відпуск електроенергії на 4,2% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 44,5 млрд. кВт•год. За 6 місяців поточного року частка «Енергоатом» на українському ринку електроенергетики перевищила 55%. Національна комісія, яка здійснює держрегулювання у сфері енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП), з 1 квітня підвищила тариф на відпуск електроенергії для ДП НАЕК «Енергоатом» на 31,5%, до 42,21 коп. за кВт/год. з 32,11 коп. за кВт/год.

Фінансові результати

Зростання тарифу на електроенергію вироблену «Енергоатом» дозволило компанії збільшити чистий дохід у 1 півріччі 2015 р. на 49% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 15,6 млрд. грн., що, в свою чергу, призвело до зростання показника EBITDA більш ніж у три рази до 8,9 млрд. грн., що відповідає рентабельності за EBITDA у 57%, що на 29 пп вище за показник у 1 півріччі 2014 р. Чистий прибуток компанії також збільшився до 2,3 млрд. грн. у 1 півріччі 2015 р. з чистого збитку в 3 млрд. грн. у 1 півріччі 2014 р. У 1 півріччі 2015 р. показник борг/власний капітал знизився на 2,6 пп порівняно з аналогічним періодом минулого року до 1,8%, в той час як чистий борг/EBITDA знизився з 1,0х до 0,3х.

Цілі реформи

- Чинні тарифи на електроенергію є економічно недоцільними та мають бути скореговані з урахуванням загального обсягу витрат, пов'язаних із циклом експлуатації ядерного палива, а також витрат на виведення з експлуатації або подовження терміну експлуатації ядерних реакторів.
- Підприємство залежить від поставок ядерного палива та обладнання з Росії, тобто підпадає під вплив політичних ризиків. «Енергоатом» розпочинав співпрацю з Westinghouse з метою збільшення обсягу постачань паливних елементів, але їхня частка все ще незначна.
- Оскільки Запорізька, Рівненська та Хмельницька атомні електростанції стикаються з технічними обмеженнями передачі електроенергії, їхні потужності не використовуються в повній мірі. Будівництво нових ліній електропередач дозволить збільшити потужність на 1,8 ГВт.
- Будівництво сховища із сухими контейнерами для відпрацьованого ядерного палива на Чорнобильській атомній електростанції дозволило би розмістити у ньому відходи з трьох атомних електростанцій.
- Подібно до «Укргідроенерго», «Енергоатом» закуповує електроенергію у ДП «Енергоринок» для своєї гідроакмулюючої електростанції за ціною 408 грн./МВт•год, а продає електроенергію, яку виробляє ця станція за 278 грн./МВт•год, таким чином переоплачуючи 132 млн. грн. за власну електроенергію.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	10 495	15 588
Собівартість реалізованої продукції	10 605	10 668
Валовий прибуток/(збиток)	(110)	4 920
EBITDA	2 938	8 865
Амортизація	4 198	4 150
Операційний прибуток/(збиток)	(1 260)	4 715
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(402)	(605)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(3 054)	2 262
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(3 054)	2 262

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	199 514	202 126
Необоротні активи	177 529	174 333
Основні засоби	171 458	168 150
Оборотні активи	21 965	27 686
Дебіторська заборгованість	10 205	15 638
Грошові кошти та їхні еквіваленти	402	255
Зобов'язання та власний капітал	199 514	202 126
Зобов'язання	44 770	45 062
Кредиторська заборгованість	9 661	8 160
Боргові зобов'язання	6 844	2 889
Власний капітал	154 744	157 064

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	34,8%	48,5%
Рентабельність за EBITDA (%)	27,7%	56,9%
Чиста рентабельність (%)	(27,9%)	14,5%
Борг/власний капітал (%)	4,4%	1,8%
Чистий борг/EBITDA (x)	1,0	0,3х
Рентабельність власного капіталу (%)	(4,0%)	2,9%
Рентабельність активів (%)	(3,2%)	2,3%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	(1,2%)	5,9%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	34 508	34 311
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	9 407	9 649
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Іллічівський морський торговельний порт»

www.ilport.com.ua

Загальна інформація

ДП «Іллічівський морський торговельний порт» є одним з найбільших державних портів України. Він розташований на північно-західному узбережжі Чорного моря у Сухому лимані, у 19 км на південний захід від Одеси. Довжина причальної лінії складає близько 6 км. Довжина підхідного каналу порту сягає 1,4 км, ширина – 160 м, глибина – 17 м. Порт здатний приймати судна з осадкою до 13 м та довжиною до 275 м (в окремих випадках – до 300 м). Загальна площа складів відкритого типу становить 575 тис. м², площа критих складів дорівнює 27 тис. м². Потужності порту дозволяють обробляти більш ніж 32 млн. т вантажів на рік. Основна спеціалізація порту – вантажно-розвантажувальні роботи та зберігання руди, сірки, зернових, контейнерів, а також зберігання та транспортна обробка рідкої рослинної олії. Загальна складська потужність терміналу для зберігання зерна дорівнює 4 млн. т, сховища руди – 3 млн. т, сірки – 2 млн. т. Також порт має паливний термінал для перевантаження та зберігання нафтопродуктів (дизельне паливо, бензин, мазут та сира нафта) та комплекс для зберігання зріджених газів.

Результати операційної діяльності

Враховуючи те, що порти Севастополя, Євпаторії та Керчі у Криму наразі не входять до складу транспортної системи України, частина їхнього вантажообігу була спрямована до Іллічівського торговельного морського порту. В результаті Іллічівський порт вимушено зайняв монопольну позицію в області та навіть на рівні країни в обробці вантажів, які прибувають суднами з безкрановим завантаженням (комплекс обслуговування суден із безкрановим завантаженням Іллічівського порту є одним із найбільших у Чорноморському регіоні). За підсумками першого півріччя 2015 р. в Іллічівському порту було оброблено 8,8 млн. т вантажів.

Фінансові результати

За 1 півріччя 2015 р. Іллічівський порт збільшив чистий дохід на 160% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 829 млн. грн. та відзвітував про збільшення чистого прибутку в 16 разів порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 350 млн. грн. За підсумками 1 півріччя 2015 р. Іллічівський порт зайняв друге місце у галузі за обсягом чистого прибутку серед морських портів України. Рентабельність за EBITDA склала 48,5% (+21.9 пп порівняно з аналогічним періодом минулого року) у 1 півріччі 2015 р., а рентабельність чистого прибутку за той самий період склала 42,2% (+35,3 пп). Близько 80% доходів порту деноміновані у доларах США (наприклад, плата за перевантаження), тоді як основні витрати здійснювались у гривні (наприклад, витрати на заробітну плату, що складають від 40 % до 48 % собівартості і від 61 % до 69 % адміністративних витрат).

Цілі реформи

- Залучення додаткових вантажних потоків та розширення переліку вантажів.
- Оптимізація чисельності персоналу з метою підвищення ефективності операцій і зниження обсягу витрат до економічно обґрунтованого рівня.
- Залучення приватних інвесторів із метою реалізації спільних проектів.
- Проведення днопоглиблювальних робіт для створення можливості прийому великих суден (наприклад, класу «кейпсайз»). Це зумовлено тим, що власники вантажів, намагаючись оптимізувати свої витрати, надають перевагу суднам із великою вантажопідйомністю.
- Залучення інвестицій у нові об'єкти та обладнання, використання енергозберіжних технологій.
- Посилення функції маркетингу та покращення якості обслуговування клієнтів.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	319	829
Собівартість реалізованої продукції	303	431
Валовий прибуток/(збиток)	16	399
EBITDA	85	402
Амортизація	61	56
Операційний прибуток/(збиток)	24	346
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(0)	3
Прибуток/(збиток) до оподаткування	22	350
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	22	350
Сплачені дивіденди		15,9

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	2 014	2 220
Необоротні активи	1 451	1 394
Основні засоби	1 397	1 312
Оборотні активи	563	826
Дебіторська заборгованість	269	345
Грошові кошти та їхні еквіваленти	169	405
Зобов'язання та власний капітал	2 014	2 220
Зобов'язання	293	301
Кредиторська заборгованість	221	148
Боргові зобов'язання	53	40
Власний капітал	1 721	1 920

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	16,7%	160,2%
Рентабельність за EBITDA (%)	36,3%	48,5%
Чиста рентабельність (%)	15,3%	42,2%
Борг/власний капітал (%)	3,1%	2,1%
Чистий борг/EBITDA (x)	(0,4)	(0,9)
Рентабельність власного капіталу (%)	6,8%	38,5%
Рентабельність активів (%)	6,0%	33,1%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	9,1%	35,4%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	4 090	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	5 424	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Харківське державне авіаційне виробниче підприємство»

www.ksamc.com

Загальна інформація

ДП «Харківське державне авіаційне виробниче підприємство» (ХДАВП) входить до складу авіаційного концерну «Антонов» та є одним із найстаріших виробників літаків в Україні - історія роботи підприємства сягає майже 90 років. ХДАВП має 4 дочірні компанії (розташовані у м. Харків та сусідніх містах), які виконують повний цикл виробництва та технічного обслуговування літаків. Нещодавно підприємство брало участь у проєкті з будівництва ближньоміагстрального пасажирського літака Ан-140-100 та багатоцільового літака Ан-74, а також у виробництві компонентів та запчастин для літаків Ан-140, Ан-148 та Л-410.

Результати операційної діяльності

Починаючи з 2009 р., ХДАВП збудувало лише сім літаків, з них три у 2009 р., по одному у 2010 – 2013 р., та жодного у 2014 р. Такі обсяги виробництва набагато нижчі за проєктну потужність підприємства, що складає 24 літаки на рік. Негативний вплив на діяльність підприємства також був зумовлений зростаючим дефіцитом ліквідності на фоні зменшення державної підтримки. Заборона експорту літаків в Росію ще сильніше погіршила операційні показники підприємства. Але враховуючи те, що «Антонов» нещодавно оголосив про завершення випробувань нового вантажного літака Ан-178 (попит на який може скласти 200 одиниць до 2032 р.), перспективи щодо обсягів виробництва ХДАВП можуть дещо поліпшитися.

Фінансові результати

За перші 6 місяців 2015 р. чистий дохід від реалізації товарів та послуг зменшився на 93% порівняно з аналогічним періодом 2014 р. та склав 20 млн. грн., тоді як собівартість знизилася на 82% у гривневому еквіваленті. В результаті валовий збиток підприємства склав 21 млн. грн. (порівняно з валовим прибутком 61 млн. грн. за 1 півріччя 2014 р.). Інші операційні витрати у січні-червні 2015 р. збільшилися на 64% по відношенню до аналогічного періоду 2014 р. Адміністративні витрати за підсумками перших 6 місяців 2015 р., в свою чергу, зменшилися на 7% порівняно з аналогічним періодом минулого року. У результаті чисті збитки за період виросли до 198 млн. грн. (1 півріччя 2014 р. – 171 млн. грн.). Боргові зобов'язання зменшилися до 1 млрд. грн станом на 30 червня 2015 р. (порівняно з 1,5 млрд. на початок 2015 р.). Водночас сукупні зобов'язання підприємства дещо зросли на 6 % з початку року (на 190 млн. грн.) до 3,4 млрд. грн., в тому числі через збільшення інших поточних зобов'язань на 43 % з початку року (+522 млн. грн.) до 1 729 млн. грн. Для довідки: у жовтні 2014 р. ХДАВП оголосило дефолт по облігаціям вартістю 440 млн. грн.

Цілі реформи

- ХДАВП, який є провідним виробничим активом концерну «Антонов», негайно потребує нової стратегічної програми розвитку.
- Також слід приділити увагу реструктуризації боргу, оскільки підприємство має гарантовані державою облігації на 1,2 млрд. грн., строк погашення яких настає у 2015 р.; разом з цим підприємство має заборгованість зі сплати податків та кредиторську заборгованість.
- Слід провести оптимізацію структури управління, а також прив'язати винагороду керівників до результатів діяльності підприємства.
- Для підвищення ефективності, збільшення використання виробничих потужностей і покращення стандартів якості слід здійснити капітальні інвестиції.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	297	20
Собівартість реалізованої продукції	236	42
Валовий прибуток/(збиток)	61	(21)
EBITDA	(28)	(74)
Амортизація	20	21
Операційний прибуток/(збиток)	(48)	(95)

Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(87)	(77)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(171)	(198)
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(171)	(198)
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	2 344	2 335
Необоротні активи	1 048	1 029
Основні засоби	226	207
Оборотні активи	1 295	1 306
Дебіторська заборгованість	164	160
Грошові кошти та їхні еквіваленти	20	18
Зобов'язання та власний капітал	2 344	2 335
Зобов'язання	3 184	3 374
Кредиторська заборгованість	500	582
Боргові зобов'язання	1 455	1 036
Власний капітал	(840)	(1 039)

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	6,3%	(93,1%)
Рентабельність за EBITDA (%)	(32,2%)	(360,9%)
Чиста рентабельність (%)	(117,6%)	(968,2%)
Борг/власний капітал (%)	(173,1%)	(99,7%)
Чистий борг/EBITDA (x)	-	-
Рентабельність власного капіталу (%)	60,5%	21,1%
Рентабельність активів (%)	(16,7%)	(17,0%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	(24,1%)	н/д

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	3 852	3 543
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	2 791	2 443
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ВАТ «Харківобленерго»

www.ksamc.com

Загальна інформація

ВАТ «Харківобленерго» є одним з найбільших дистриб'юторів електроенергії в Україні. Це підприємство обслуговує Харківську область, яка відрізняється високим рівнем індустріалізації (площа: 31 400 км²; населення: 2,8 млн.). Компанія володіє 47 273 км ліній електромережі з номінальною потужністю трансформаторів у 8 162 МВА. Обленерго має добре диверсифіковану базу клієнтів, що включає 1,2 млн. домогосподарств та 3 000 промислових споживачів (головним чином машинобудівні підприємства). На ці дві групи споживачів припадає відповідно 40% та 23% продажів електроенергії компанії, на комерційних споживачів - 18%, а на муніципальні підприємства - 3%. Найбільшими споживачами компанії є водоканали та тепломережі, «Харківський метрополітен», заводи з виробництва енергетичного обладнання «Турбоатом» та «Електроважмаш». Держава володіє 65% акцій «Харківобленерго».

Результати операційної діяльності

У першому півріччі 2015 обсяги постачання електроенергії споживачам «Харківобленерго» знизилися на 3 % в порівнянні з відповідним періодом минулого року до 2,7 млн. ГВт•год. Заборгованість компанії перед ДП «Енергоринок» за останні 12 місяців збільшилася на 77% до 192 млн. грн. На кінець 2015 року компанія запланувала капітальні ремонти вузлових пунктів та повітряних ліній електромереж.

Фінансові результати

У першому півріччі 2015 р. чистий дохід від реалізації Харківобленерго зріс на 25,9% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 2,3 млрд. грн. завдяки підвищенню середньої відпускної ціни на електроенергію для споживачів на 30% яке компенсувало падіння обсягів постачання у фізичному вираженні на 3% порівняно з аналогічним періодом минулого року. Показники EBITDA та чистого прибутку зросли на 35% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 248 млн. грн., та 139 млн. грн. відповідно. Компанія не має банківських кредитів.

Цілі реформи

- З точки зору встановлення тарифів, слід поступово переходити від діючого методу «витрати плюс фіксований прибуток» до тарифів, які були б прив'язані до результатів діяльності підприємства і залежали від якості постачання електроенергії та обсягів інвестованого капіталу.
- До тарифів на передачу електроенергії для компанії також потрібно включати справедливую інвестиційну складову, щоб фінансувати, окрім поточної діяльності, також модернізацію застарілих підстанцій, трансформаторів і ліній електропередачі (їхній середній коефіцієнт зносу становить 60 %).
- Компанія має розділити сегменти бізнесу з передачі та постачання електроенергії, щоб запобігти конфліктам інтересів між компанією-дистриб'ютором та її незалежними постачальниками.
- Слід зробити подальші інвестиції у зменшення втрат потужності в електромережах, щоб наблизити цей показник до середнього у ЄС – 7 %.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1,835	2,311
Собівартість реалізованої продукції	1,725	2,163
Валовий прибуток/(збиток)	110	148
EBITDA	183	248
Амортизація	84	110
Операційний прибуток/(збиток)	99	138
Чистий фінансовий дохід/ (збиток)	(1)	(1)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	103	139
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	103	139
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	2,667	2,924
Необоротні активи	1,998	1,974
Основні засоби	1,956	1,869
Оборотні активи	669	950
Дебіторська заборгованість	515	709
Грошові кошти та їхні еквіваленти	83	178
Зобов'язання та власний капітал	2,667	2,924
Зобов'язання	419	543
Кредиторська заборгованість	337	449
Боргові зобов'язання	2	2
Власний капітал	2,247	2,381

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	8.0%	25.9%
Рентабельність за EBITDA (%)	7.5%	10.7%
Чиста рентабельність (%)	0.8%	6.0%
Борг/власний капітал (%)	0.1%	0.1%
Чистий борг/EBITDA (x)	(0.3)	(0.7)
Рентаб. власн. кап. (%)*	1.4%	12.1%
Рентабельність активів (%)*	1.2%	10.0%
Рентабельність застосованого капіталу (%)*	2.0%	11.5%

Примітка: *в річному обчисленні

Операційні показники	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Обсяг продажу електроенергії (ГВт•год)	2 816	2 724
Приріст (% до відповідного періоду минулого року)	(1%)	(3%)
Втрати потужності в мережі (%)		
Приріст (% до відповідного періоду минулого року)		

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	7 086	6 871
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	4 440	4 642
Частка держави (%)	65%	65%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Хмельницькобленерго»

www.hoe.com.ua

Загальна інформація

ПАТ «Хмельницькобленерго» є дистриб'ютором електроенергії середнього розміру у Хмельницькій області (площа: 21 000 км²; населення: 1,4 млн.). Компанія володіє 35 123 км ліній електромережі низької напруги з номінальною потужністю трансформаторів у 3 127 МВА. Компанія має диверсифіковану базу клієнтів, що включає 550 000 побутових споживачів електроенергії та 19 500 комерційних та промислових споживачів, головним чином, сільськогосподарські підприємства. На домогосподарства припадає 42 % обсягу реалізації електроенергії «Хмельницькобленерго», далі йдуть промислові (14 %) та комерційні (11 %) споживачі. Незалежні постачальники електроенергії забезпечують 18 % загального обсягу реалізації електроенергії в зоні обслуговування «Хмельницькобленерго», найбільшим із них є дочірнє підприємство державної залізничної монополії «Укрзалізниця». Держава володіє 70 % акціонерного капіталу «Хмельницькобленерго».

Результати операційної діяльності

У 1 півріччі 2015 р. Хмельницькобленерго продовжило зниження обсягів поставки товарної електроенергії клієнтам. У цьому періоді вказаний показник знизився ще на 1,4% до 864 млн. ГВт•год. Заборгованість компанії за придбану електроенергію з липня 2014 р. по червень 2015 р. виросла лише на 10%, що значно нижче за середній показник по ринку, і становить лише 4,7 млн. грн., що на кілька порядків менше, ніж аналогічний показник більшості інших обленерго. Вплив економічного спаду на роботу «Хмельницькобленерго» був незначним через відносно низьку долю великих промислових споживачів у регіоні.

Фінансові результати

У першому півріччі 2015 р. «Хмельницькобленерго» збільшило чистий дохід від реалізації на 25,8% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 638 млн. грн. за рахунок росту середнього тарифу на електроенергію яке компенсувало зменшення фізичних обсягів постачання електроенергії. Показник EBITDA зріс на 68% до 92 млн. грн., а чистий прибуток збільшився в 3,3 рази, до 50 млн. грн. Показник рентабельності за EBITDA та чиста рентабельність склали, відповідно, 14,5 % (+4,6 пп до відповідного періоду минулого року) та 7,8 % (+5,4 пп). В січні-червні 2015 р. показники рентабельності власного та застосованого капіталу (у річному вираженні) становили, відповідно, 6,7 % та 15,1 %, що перевищує показники за 2014 р. на 3,1 пп та 11,2 пп.

Цілі реформи

- З точки зору встановлення тарифів, слід поступово переходити від діючого методу «витрати плюс фіксований прибуток» до тарифів, які були б прив'язані до результатів діяльності підприємства і залежали від якості постачання електроенергії та обсягів інвестованого капіталу.
- До тарифів на передачу електроенергії для компанії також потрібно включати справедливую інвестиційну складову, щоб фінансувати, окрім поточної діяльності, також модернізацію застарілих підстанцій, трансформаторів і ліній електропередач (їхній середній коефіцієнт зносу становить 60 %).
- Компанія має розділити сегменти бізнесу з передачі та постачання електроенергії, щоб запобігти конфліктам інтересів між компанією- дистриб'ютором та її незалежними постачальниками.
- Слід зробити подальші інвестиції у зменшення втрат потужності в електромережах, щоб наблизити цей показник до середнього у ЄС – 7 %.
- Компанія має спростити процес під'єднання нових споживачів до електромережі.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	507	638
Собівартість реалізованої продукції	471	563
Валовий прибуток/(збиток)	36	74
EBITDA	55	92
Амортизація	35	35
Операційний прибуток/(збиток)	20	57
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(2)	5
Прибуток/(збиток) до оподаткування	19	62
Податок на прибуток	4	12
Чистий прибуток/(збиток)	15	50

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	878	943
Необоротні активи	770	752
Основні засоби	768	750
Оборотні активи	108	191
Дебіторська заборгованість	55	73
Грошові кошти та їхні еквіваленти	31	86
Зобов'язання та власний капітал	878	943
Зобов'язання	154	187
Кредиторська заборгованість	89	0
Боргові зобов'язання	1	1
Власний капітал	724	757

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	10.0%	(42.1%)
Рентабельність за EBITDA (%)	9.9%	14.5%
Чиста рентабельність (%)	2.4%	7.8%
Борг/власний капітал (%)	0.1%	0.1%
Чистий борг/EBITDA (x)	(0.3)	(0.9)
Рентабельність власного капіталу (%)*	3.6%	6.7%
Рентабельність активів (%)*	2.9%	5.5%
Рентабельність застосованого капіталу (%)*	3.9%	15.1%

Примітка: *в річному обчисленні

Операційні показники	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Обсяг продажу електроенергії (ГВт•год)	876	864
Приріст (% до відповідного періоду минулого року)	(0.5%)	(1.4%)
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	3 559	3 560
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	4 245	4 600
Частка держави (%)	70%	70%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП Міжнародний аеропорт «Бориспіль»

www.kbp.aero

Загальна інформація

Міжнародний аеропорт «Бориспіль» є найбільшим аеропортом в Україні. У 2014 р. на нього прийшовся 51% усіх авіарейсів в Україні. Аеропорт має дві злітно-посадкові смуги, які повністю відповідають міжнародним стандартам та можуть приймати повітряні судна всіх типів. Він має п'ять терміналів (включаючи три пасажирські термінали), але наразі використовується тільки один (термінал D); його коефіцієнт середньої завантаженості становить 27 %. Компанія має приблизно 4,2 тисячі працівників, що відповідає 1,2 тисячі пасажирів на одного працівника (проти 15,5 тисяч пасажирів на одного працівника у інших міжнародних аеропортах). Протягом останніх шести років у розвиток аеропорту було інвестовано близько 600 млн. дол. США, включаючи 429 млн. дол. США у термінал D, 96 млн. дол. США у реконструкцію терміналів B і F, а також пов'язаної інфраструктури, 33 млн. дол. США у будівництво автостоянки (не завершено) та 38 млн. дол. США у інші проекти. Більшість проектів не призвели до збільшення доходів, оскільки вони не були закінчені або не повністю використовувалися після завершення.

Результати операційної діяльності

За результатами впровадження стратегії реформування аеропорт «Бориспіль» забезпечив у 1 півріччі 2015 року зростання кількості обслужених пасажирів з 3,13 млн. (1 півріччя 2014 р.) до 3,20 млн. (1 півріччя 2015 р.), що на сьогодні становить 68% всіх пасажирських авіаперевезень країни. Тенденція до поступової стабілізації авіаперевезень через головний аеропорт країни підтверджується відкриттям нових рейсів авіаперевізниками. Так, протягом 2015 року були відкриті нові рейси з аеропорту «Бориспіль» до Риги, Мінська, Пекіна, Аліканте, Пальми-де-Мальорки, Амману, Кутаїсі, Запоріжжя (МАУ), сезонні рейси до Пули («Роза Вітрів»), до Бургасу («Ютейр Україна»), відновлено авіасполучення з Ашхабадом авіакомпанією Turkmenistan Airlines та з Мальтою Air Malta.

Фінансові результати

За 1 півріччя 2015 р. чистий дохід аеропорту «Бориспіль» зріс на 59 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 1,16 млрд. грн. Показник EBITDA зріс вдвічі порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 0,9 млрд. грн., що відповідає рентабельності за EBITDA у 78,4% (+13,5 пп до показника у 2014 р.). Вперше за останні 3 роки аеропорт «Бориспіль» завершив 1 півріччя 2015 р. із чистим прибутком у 214 млн. грн. порівняно із збитком у 116 млн. грн. у 1 півріччі минулого року, внаслідок чого показник чистої рентабельності підскочив до 18,6%, тоді як у 2014 році він був негативний на рівні -8,0%. За результатами діяльності у 1-му півріччі 2015 року ДП МА «Бориспіль» повернув банкам та Міністерству фінансів України кредитні кошти і відсотки по них на загальну суму в розмірі 663,5 млн. грн., що в 2,7 рази більше, ніж за аналогічний період минулого року. Підприємство також сплатило до Державного бюджету України 75,9 млн. грн. дивідендів та податку на прибуток у 1-му півріччі 2015 року. Даний результат став можливим завдяки впровадженню нової стратегії розвитку аеропорту, яка реалізовується з грудня 2014 року.

Цілі реформи

- Через сприятливе розташування аеропорт «Бориспіль» має потенціал для розвитку як важливий транспортний вузол Східної Європи. Цього можна досягти через більш ефективне управління самим аеропортом, а також завдяки збільшенню повітряних подорожей в Україні.
- Ключові завдання в короткостроковій перспективі включають: ретельно розроблену процедуру для призначення нового виконавчого директора (через комітет з призначень керівників особливо важливих підприємств); покращення управління аеропортом із метою збільшення пасажиропотоку та показників доходу на пасажирів від авіаперевезень і неавіаційної комерційної діяльності; більш ефективний лізинг комерційної площі, а також додаткові прибутки від реклами, автостоянок та інших додаткових послуг; оптимізацію персоналу.
- Головним пріоритетом у довгостроковій перспективі має стати підписання Угоди про єдиний авіаційний простір між Україною та ЄС. Залучення бюджетних перевізників також допоможе збільшити кількість рейсів і подолати низький коефіцієнт завантаженості аеропорту.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	728	1 155
Собівартість реалізованої продукції	466	467
Валовий прибуток/(збиток)	261	687
EBITDA	452	905
Амортизація	157	157
Операційний прибуток/(збиток)	294	748
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(145)	(197)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(116)	214
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(116)	214
Сплачені дивіденди		
Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	9 495	9 600
Необоротні активи	7 988	7 861
Основні засоби	5 634	5 489
Оборотні активи	1 507	1 739
Дебіторська заборгованість	773	818
Грошові кошти та їхні еквіваленти	636	826
Зобов'язання та власний капітал	9 495	9 600
Зобов'язання	4 327	4 292
Кредиторська заборгованість	1 077	961
Боргові зобов'язання	2 012	2 130
Власний капітал	5 168	5 308
Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	13,9%	58,7%
Рентабельність за EBITDA (%)	64,9%	78,4%
Чиста рентабельність (%)	(8,0%)	18,6%
Борг/власний капітал (%)	53,6%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	1,3	1,4
Рентабельність власного капіталу (%)	(2,4%)	8,2%
Рентабельність активів (%)	(1,3%)	4,5%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	8,4%	18,4%
Операційні показники	2014	1 пів. 2015
Міжнародні рейси	64 128	29 477
Внутрішні рейси	7 849	3 324
Пасажирський потік (тис.)	6 888	3 201
вкл. міжнародн.	6 341	2948
Вантажообіг (тис. т)	30,2	13,5
вкл. міжнародн.	30,0	13,4
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	14 067	13 881
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	6 622	6 409
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

Міжнародний аеропорт «Львів» імені Данила Галицького

www.lwo.aero

Загальна інформація

Міжнародний аеропорт «Львів» імені Данила Галицького є найбільшим аеропортом у Західній Україні. У 2014 р. через цей аеропорт було виконано 7 700 рейсів (-19 % порівняно з минулим роком), в тому числі 5 638 міжнародних рейсів. Сьогодні аеропорт надає послуги 18 авіалініям, маршрутна мережа яких складається із 32 напрямків (30 міжнародних та 2 внутрішніх). У 2014 р. аеропорт став єдиним аеропортом в Україні, що залучив нову авіакомпанію для виконання рейсів до Львова. У межах програми підготовки України до футбольного чемпіонату Євро-2012 у Львівському міжнародному аеропорту було збудовано новий термінал за рахунок інвестицій загальним обсягом 2,4 млрд. грн.

Результати операційної діяльності

У січні-червні 2015 р. аеропорт «Львів» прийняв 234 900 пасажирів (5 % повітряного пасажиропотоку в Україні). Загальний пасажиропотік аеропорту протягом перших 6 місяців 2015 р. знизився на 7,7% порівняно з аналогічним періодом попереднього року, головним чином, через зменшення кількості пасажирів, що подорожували Україною та до країн СНД (наприклад, кількість регулярних рейсів зі Львова до Москви зменшилась з 7 до 3 на тиждень). У першому півріччі 2015 р. через аеропорт «Львів» було виконано 3 151 рейсів (-13,7% порівняно з аналогічним періодом попереднього року), в тому числі 2 369 міжнародних рейсів. У квітні 2015 р. аеропорт долучився до випробувань Єдиного Неба Європи, приймаючи рейси з країн ЄС без обмежень. Це має покращити можливості аеропорту щодо залучення більшої кількості авіаліній, включаючи бюджетні авіалінії, тим самим збільшуючи кількість рейсів і пасажиропотік.

Фінансові результати

За січень-червень 2015 р. чисті доходи аеропорту «Львів» зросли у гривневому еквіваленті на 40,3 % порівняно з аналогічним періодом минулого року до 67 млн. грн. Показник EBITDA за I півріччя 2015 р. збільшився до 19 млн. грн., на 86,5% в порівнянні з аналогічним періодом 2014 р. Внаслідок чого показник рентабельності за EBITDA збільшився до 29,1%, тоді як у 2014 році він був на рівні 28,6%. Чистий прибуток аеропорту «Львів» за 6 місяців 2015 р. зріс у 2 рази, з 9 млн. грн. до 18 млн. грн., що призвело до збільшення чистої рентабельності до 27,4% (+5,3 пп порівняно з показником 2014 року). Згідно звітності компанія майже не має боргу, оскільки більшість робіт із будівництва нового терміналу були профінансовані державною компанією спеціального призначення, ДП «Фінансування інфраструктурних проєктів».

Цілі реформи

- Міжнародний аеропорт «Львів» є єдиним головним регіональним аеропортом в Україні, що у державній власності. Цей факт має сприяти співробітництву із приватними інвесторами в майбутньому.
- Аеропорт має докласти зусиль із залучення базового перевізника для обслуговування рейсів на 10–15 нових напрямках зі Львова, щоб забезпечити логістичну підтримку для іноземних туристів, що подорожують Західною Україною, та адаптуватися під потреби робочих мігрантів.
- З метою розкриття потенціалу аеропорту слід вирішити низку питань: призначити нового генерального директора (через комітет з призначень керівників особливо важливих підприємств), який зосередиться на покращенні операційних і фінансових показників компанії; збільшити долю доходів від неавіаційної діяльності шляхом більш ефективного використання комерційних площ аеропорту та за рахунок додаткових прибутків від допоміжних послуг.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	48	67
Собівартість реалізованої продукції	86	85
Валовий прибуток/(збиток)	(39)	(18)
EBITDA	10	19
Амортизація	54	42
Операційний прибуток/(збиток)	(43)	(23)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	0	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	9	18
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	9	18
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	2 125	2 105
Необоротні активи	2 082	2 041
Основні засоби	1 987	1 952
Оборотні активи	43	64
Дебіторська заборгованість	23	25
Грошові кошти та їхні еквіваленти	14	29
Зобов'язання та власний капітал	2 125	2 105
Зобов'язання	6	13
Кредиторська заборгованість	4	10
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	2 120	2 092

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	10,3%	40,3%
Рентабельність за EBITDA (%)	28,6%	29,1%
Чиста рентабельність (%)	22,1%	27,4%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	(0,4)	(1,5)
Рентабельність власн. капіталу (%)	1,2%	1,7%
Рентабельність активів (%)	1,2%	1,7%
Рентабельність заст. капіталу (%)	3,9%	15,1%

Операційні показники	2014	1 пів. 2015
Міжнародні рейси	5 638	2 369
Внутрішні рейси	2 070	782
Пасажирський потік (тис.)	585,5	234,9
вкл. міжнародн.	479,6	181,8
Вантажообіг (тис. т)	0,22	0,08
вкл. міжнародн.	0,19	0,06

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	852	
Середньомісячна зар. плата (грн.)*	3 850	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Маріупольський морський торговельний порт»

www.marport.net

Загальна інформація

Маріупольський морський торговельний порт розташований у північно-західній частині Таганрозької затоки Азовського моря, на відстані 23 км від входу до затоки. Цей порт є головними морськими воротами Донбасу та одним із чотирьох найбільших портів України (разом із портами Південний, Одеса та Іллічівськ). Територія порту Маріуполь складає 77,7 га, довжина причальних ліній становить 4,2 км, кількість причалів – 18. Порт Маріуполь може приймати судна довжиною до 250 метрів з осадкою до 8 метрів. Середня глибина підходів до порту дорівнює 8,6 м. Маріупольський морський торговельний порт надає великий діапазон портових послуг, а також виконує перевалку вантажів із залізничного, автодорожнього транспорту та річкових суден на морські судна. Порт забезпечує обслуговування усіх типів вантажів: сипучих вантажів, контейнерів, важких і великогабаритних вантажів. На території порту розташований спеціальний термінал для транспортної обробки вугілля з обігом вантажу у 5 млн. т вугілля на рік. Контейнерний термінал у порту Маріуполь має загальну площу 34 000 м² з потужністю у 50 000 одиниць TEU (двадцятифутовий еквівалент) на рік. Портові сховища включають: 11 800 м² закритих складів та 240 900 м² сховищ відкритого типу. Період навігації триває цілий рік. Але в середньому протягом приблизно 35 днів на рік для навігації потрібно льодове проведення суден. Порт має залізничне, магістральне та річкове сполучення з більшістю країн СНД.

Результати операційної діяльності

У I півріччі 2015 р. вантажообіг Маріупольського морського порту склав 45 млн. т. Маріупольський морський порт став лідером з переробки каботажних вантажів у першому півріччі 2015 року. У гавані було перероблено 1,2 млн. т. каботажних вантажів. Слід відмітити значне зниження інтенсивності комерційної діяльності в порту після початку воєнного конфлікту на Донбасі. Транспортну інфраструктуру, що підходила до порту, було знищено внаслідок бойових дій, тому обсяг перевезень вугілля через порт скоротився через труднощі з організацією транспортного сполучення з розташованими в зоні конфлікту шахтами.

Фінансові результати

За 6 місяців 2015 р. чистий дохід Маріупольського морського порту зменшився на 4,2% порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Показник EBITDA збільшився на 22,2% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 425 млн. грн. Рентабельність за EBITDA за 6 місяців 2015 р. збільшилась до 84,7% проти 66,4% у 2014 р. Чистий прибуток підприємства за 6 місяців 2015 р. зріс на 35,6% порівняно з аналогічним періодом попереднього року, до 280 млн. грн. Коефіцієнти рентабельності власного капіталу та рентабельності активів за 1 півріччя 2015 р. склали відповідно 22,3% та 20,8%. Компанія звітувала про низьку банківську заборгованість у розмірі 46 млн. грн., а показник чистого боргу до EBITDA збільшився до від'ємного значення 1,5х за перше півріччя 2015 р. завдяки збільшенню грошових коштів на кінець 1 півріччя 2015 р. до 672 млн. грн.

Цілі реформи

- Інвестиції у нові об'єкти та обладнання з метою розширення потужностей обробки вантажів.
- Залучення більшого обсягу приватного капіталу (наприклад, реалізація проектів на концесійній основі).
- Раціоналізація тарифної політики.
- Оптимізація маркетингу та обслуговування клієнтів.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	524	502
Собівартість реалізованої продукції	320	316
Валовий прибуток/(збиток)	203	185
EBITDA	348	425
Амортизація	65	64
Операційний прибуток/(збиток)	283	361
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	0	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	273	349
Податок на прибуток	66	69
Чистий прибуток/(збиток)	207	280
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	2 577	2 817
Необоротні активи	1 741	1 688
Основні засоби	1 586	1 623
Оборотні активи	836	1 129
Дебіторська заборгованість	175	309
Грошові кошти та їхні еквіваленти	468	672
Зобов'язання та власний капітал	2 577	2 817
Зобов'язання	148	209
Кредиторська заборгованість	79	106
Боргові зобов'язання	46	46
Власний капітал	2 430	2 607

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(2,3%)	(4,2%)
Рентабельність за EBITDA (%)	66,6%	84,7%
Чиста рентабельність (%)	36,8%	55,9%
Борг/власний капітал (%)	1,9%	1,7%
Чистий борг/EBITDA (х)	(0,7)	(1,5)
Рентабельність власного капіталу (%)	14,1%	22,3%
Рентабельність активів (%)	13,4%	20,8%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	19,1%	27,2%
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	3 683	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	5 864	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Миколаївобленерго»

www.energy.mk.ua

Загальна інформація

ПАТ «Миколаївобленерго» є середнім за розміром дистриб'ютором електроенергії у Миколаївській області (площа: 24 598 км²; населення: 1,16 млн.) на півдні України. Компанія володіє 25 000 км повітряних ліній електропередачі та 1 463 км підземних кабельних ліній, а також 6 000 підстанцій із трансформаторною потужністю 3 361 МВА. Обленерго обслуговує 476 000 побутових споживачів та 16 000 комерційних та промислових споживачів. Держава володіє 70 % акцій «Миколаївобленерго».

Результати операційної діяльності

За перше півріччя 2015 року Миколаївобленерго реалізувало 1,32 млрд. кВт•год електроенергії, що на 1,5% більше, ніж в аналогічному періоді минулого року. Ця позитивна динаміка була досягнута попри зниження енергоспоживання по країні вцілому. Разом з тим, заборгованість компанії за спожиту електроенергію за рік скоротилася на 10% до 340 млн. грн.

Фінансові результати

У I півріччі 2015 р. Миколаївобленерго збільшило чистий дохід на 34% порівняно з аналогічним періодом минулого року до 929 млн. грн. за рахунок збільшення середньозваженого тарифу на 25 %, до 650 грн/МВт•год. Показник EBITDA збільшився на 24,6 % порівняно з аналогічним періодом минулого року до 91 млн. грн., та чистий прибуток зріс на 60 %, до 47 млн. грн. Рентабельність за EBITDA зросла порівняно з минулим роком, до 9,8 %, та чиста рентабельність зросла до 5,1 %, що на 4,1% більше, ніж у 2014 р. Компанія звітувала про відносно низьку банківську заборгованість у розмірі 25 млн. грн., але враховуючи реструктуризовану заборгованість перед ДП «Енергоринок» показник чистого боргу до EBITDA склав 3,6х за 6 місяців 2015 р. За той же період показник рентабельності власного капіталу склав 25,1 % (+20,7% порівняно з 2014 р.).

Цілі реформи

- З точки зору встановлення тарифів, слід поступово переходити від діючого методу «витрати плюс фіксований прибуток» до тарифів, які були б прив'язані до результатів діяльності підприємства і залежали від якості постачання електроенергії та обсягів інвестованого капіталу.
- До тарифів на передачу електроенергії для компанії також потрібно включати справедливую інвестиційну складову, щоб фінансувати, окрім поточної діяльності, також модернізацію застарілих підстанцій, трансформаторів і ліній електропередач (їхній середній коефіцієнт зносу становить 60 %).
- Компанія має розділити сегменти бізнесу з передачі та постачання електроенергії, щоб запобігти конфліктам інтересів між компанією- дистриб'ютором та її незалежними постачальниками.
- Слід зробити подальші інвестиції у зменшення втрат потужності в електромережах, щоб наблизити цей показник до середнього у ЄС – 7 %.
- Компанія має спростити процес під'єднання нових споживачів до електромережі.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	694	929
Собівартість реалізованої продукції	631	843
Валовий прибуток/(збиток)	63	86
EBITDA	73	91
Амортизація	35	37
Операційний прибуток/ (збиток)	37	54
Чистий фінансовий дохід/ (збиток)	(2)	(3)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	37	51
Податок на прибуток	7	3
Чистий прибуток/(збиток)	30	47
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	1 034	1 093
Необоротні активи	885	879
Основні засоби	884	878
Оборотні активи	149	214
Дебіторська заборгованість	71	109
Грошові кошти та їхні еквіваленти	6	20
Зобов'язання та власний капітал	1 034	1 093
Зобов'язання	677	694
Кредиторська заборгованість	231	209
Боргові зобов'язання	335	345
Власний капітал	357	399

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	9,2%	33,9%
Рентабельність за EBITDA (%)	7,4%	9,8%
Чиста рентабельність (%)	1,0%	5,1%
Борг/власний капітал (%)	93,6%	86,4%
Чистий борг/EBITDA (x)	3,0	3,6
Рентабельність власного капіталу (%)*	4,4%	25,1%
Рентабельність активів (%)*	1,5%	8,9%
Рентабельність застосованого капіталу (%)*	9,2%	33,9%

Примітка: *в річному
обчисленні

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	3 547	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	5 056	
Частка держави (%)	70,0%	70,0%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних
виплат), поділені на середню кількість працівників

НАК «Нафтогаз України»

www.naftogaz.com

Загальна інформація

НАК «Нафтогаз України» є державним підприємством, що займається виробництвом, транспортуванням і постачанням нафти та природного газу. Компанія керує внутрішньою газотранспортною системою, до складу якої входять 39 800 км трубопроводів високого тиску та підземні газові резервуари-сховища загальною потужністю 32 млрд. куб. м. Газова транзитна система має номінальну потужність імпорту 288 млрд. куб. м та експортну потужність 179 млрд. куб. м, включаючи 140 млрд. куб. м до ЄС. «Укргазвидобування», дочірня компанія НАК «Нафтогаз України», щорічно видобуває 15 млрд. куб. м газу (75 % від загального виробництва в Україні). Діяльність компанії жорстко регулюється, а реалізація газу населенню та підприємствам з теплопостачання здійснюється за ціною нижче ринкової. «Нафтогаз України» також має проблеми обумовлені поганою платіжною дисципліною споживачів та залишається компанією, яка сильно залежить від державної підтримки.

Результати операційної діяльності

За перше півріччя 2015р «Нафтогаз України» реалізував 13,6 млрд. куб. м. Газу за середньою ціною 2 241 грн. за тис. куб. м. Традиційно більшу частку газу спожили населення та ТКЕ (78%). Збільшення середніх тарифів, як для населення (у 2,4 рази), та для промисловості (на 38%) порівняно з минулим роком дозволили компанії суттєво зменшити збитки до 4,5 млрд. грн. Об'єми газу, перекачаного до ЄС та у країни СНД, знизилися на 22 % до 28,7 млрд. куб. м, оскільки «Газпром» зменшив транзит до країн ЄС через Україну, щоб обмежити можливості України імпортувати цей газ за меншою ціною

Фінансові результати

Відповідно до фінансової звітності «Нафтогаз України» як окремої юридичної особи, за перше півріччя 2015 р. компанія збільшила чистий дохід на 59% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 53,6 млрд. грн. Показник EBITDA зріс до 2,4 млрд. грн., порівняно з від'ємним показником EBITDA у 20,7 млрд. грн. за перше півріччя 2014 р. Відповідно рентабельність за EBITDA за перше півріччя 2015 р. зросла до 9,8% (+2,4 пп до показника у 2014 р.). «Нафтогаз України» скоротив чистий збиток в першому півріччі 2015 р. в порівнянні з аналогічним періодом 2014 року в 7 разів - до 4,5 млрд. грн. з 32,6 млрд. грн. за рахунок прибутку від транзиту газу, а також прибутку дочірніх компаній. Внаслідок чого показник чистої рентабельності підскочив до 5.1%, тоді як у 2014 році він складав 1,0%. При цьому компанії вдалося отримати 6,7 млрд. грн. валового прибутку від надання послуг з транспортування природного газу. У першому півріччі поточного року «Нафтогаз України» зазнав 4,5 млрд. грн. збитків.

Цілі реформи

- Головним пріоритетом є збільшення всіх дотаційних газових тарифів до економічно доцільного рівня (або принаймні до рівня відшкодування витрат). Поступове припинення субсидій дозволить збільшити інвестиції в бурові технології та стимулювати виробництво, а також зробить неможливими схеми незаконних арбітражних операцій, що існують завдяки значному розбігу цін для різних груп споживачів.
- Слід виконати модернізацію газотранспортної системи та побудувати нові з'єднувальні трубопроводи для забезпечення необмеженого потоку газу між Україною та ЄС, що призведе до зниження залежності від «Газпрому».
- Слід провести глибоке реформування організаційної структури «Нафтогаз України» згідно із Третім енергопакетом ЄС шляхом розділення підрозділів із виробництва, транзиту, зберігання та постачання газу.
- Компанія має сприяти створенню спільних підприємств з іноземними інвесторами для залучення інвестицій у модернізацію газотранспортної системи.
- Після збільшення цін на газ до ринкового рівня «Нафтогаз України» має розглянути можливість виходу на ринок акцій (IPO) для своїх активів із виробництва газу.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	35 914	53 555
Собівартість реалізованої продукції	39 594	46 868
Валовий прибуток/(збиток)	(3 680)	6 687
EBITDA	(20 662)	2 426
Амортизація	19	10
Операційний прибуток/(збиток)	(20 682)	2 416
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(3 825)	4 274
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(32 635)	(4 434)
Податок на прибуток	0	(35)
Чистий прибуток/(збиток)	(32 635)	(4 468)
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	514 979	473 414
Необоротні активи	471 701	378 198
Основні засоби	454 991	46
Оборотні активи	43 278	95 216
Дебіторська заборгованість	28 540	38 528
Грошові кошти та їхні еквіваленти	4 755	8 391
Зобов'язання та власний кап.	514 979	473 414
Зобов'язання	158 001	104 544
Кредиторська заборгованість	14 137	44 619
Боргові зобов'язання	61 057	55 504
Власний капітал	356 978	368 870

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	9,2%	33,9%
Рентабельність за EBITDA (%)	7,4%	9,8%
Чиста рентабельність (%)	1,0%	5,1%
Борг/власний капітал (%)	93,6%	86,4%
Чистий борг/EBITDA (x)	3,0	3,6
Рентабельність власн. кап. (%)	4,4%	25,1%
Рентабельність активів (%)	1,5%	8,9%
Рентабельність заст. Кап. (%)	9,2%	33,9%

Операційні показники	2014	1 пів. 2015
Продаж газу (млрд. куб. м)	29,2	13,6
вкл. населення	15,0	7,2
вкл. ТКЕ для населення	7,1	3,4
вкл. промисловість	7,1	3,0
Сер. ціна реалізації газу спож. (грн. за тис. куб.м)	1 558	2 241
вкл. ТКЕ для населення	756	885
вкл. населення	491	1 164
вкл. промисловість	4 614	6 362
Транзит (млрд. куб. м)	62,2	28,7
Приріст (%)	25%	-22%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	14 067	13 881
Середньомісячна з.п (грн.)*	6 622	6 409
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Одеський морський торговельний порт»

www.port.odessa.ua

Загальна інформація

Одеський морський торговельний порт є одним із найбільших портів на Чорному морі. Порт має 1 пасажирський та 7 вантажних терміналів (для обробки як сипучих та наливних вантажів, так і контейнерів). Технічні потужності порту дозволяють здійснювати перевалку до 21 млн. т сухих та до 25 млн. т наливних вантажів щорічно. Контейнерні термінали можуть прийняти до 900 000 одиниць TEU щорічно. Пасажирський термінал може приймати до 5 пасажирських суден одночасно та обслуговувати до 4 млн. пасажирів щорічно. Одеський порт має найбільший у басейні Чорного моря зерновий термінал загальною потужністю 300 тис. т. Порт також має сховище відкритого типу (загальна площа 425 000 м²) та склади (загальна площа 60 000 м²). Транспортна інфраструктура порту має залізничне, автомобільне та річкове сполучення. Період навігації триває цілий рік, але в середньому протягом приблизно 30 днів на рік для навігації потрібно льодове проведення суден.

Результати операційної діяльності

У I півріччі 2015 р. на причалах порту перероблено загалом 12 369,9 тис. тонн вантажів, що на 419,1 тис. тонн або на 3,5% перевищує аналогічний показник перших шести місяців минулого року. При цьому перевалка сухих вантажів зросла майже на 9%. За 6 місяців 2015 р. відбулось значне зростання перевалки вантажів у експортному сполученні - на 13% і падіння імпорту та транзиту - на 27,5% і на 5% відповідно. Портові збори зросли на 6 відсотків і склали 344 млн. грн.

Фінансові результати

За I півріччя 2015 р. чистий дохід зріс на 101,7 % порівняно з аналогічним періодом минулого року до 249 млн. грн. Рентабельність за EBITDA залишилася високою (109,7% за перше півріччя 2015 р. проти 84,7 % у 2014 р.). Коефіцієнти рентабельності власного капіталу та рентабельності активів також мали позитивну динаміку протягом першого кварталу 2015 р. збільшившись, відповідно, на 19,2 пп та 17,9 пп (порівняно з 2014 р.).

Цілі реформи

- Інвестиції у нові об'єкти та обладнання з метою розширення потужностей обробки вантажів.
- Залучення більшого обсягу приватного капіталу (наприклад, реалізація проектів на концесійній основі).
- Раціоналізація тарифної політики.
- Оптимізація маркетингу та обслуговування клієнтів.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	123	249
Собівартість реалізованої продукції	65	90
Валовий прибуток/(збиток)	58	159
EBITDA	109	273
Амортизація	24	22
Операційний прибуток/(збиток)	84	251
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	3	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	85	251
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	85	251
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	1 847	2 039
Необоротні активи	1 431	1 395
Основні засоби	1 133	1 102
Оборотні активи	416	645
Дебіторська заборгованість	88	120
Грошові кошти та їхні еквіваленти	279	473
Зобов'язання та власний капітал	1 847	2 039
Зобов'язання	113	147
Кредиторська заборгованість	16	49
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	1 734	1 893

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(36,2%)	101,7%
Рентабельність за EBITDA (%)	84,7%	109,7%
Чиста рентабельність (%)	50,3%	101,1%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	(1,1)	(1,7)
Рентабельність власного капіталу (%)	8,5%	27,7%
Рентабельність активів (%)	8,0%	25,9%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	11,5%	26,5%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	1 021	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	7 891	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Одеський припортовий завод»

www.opz.odessa.ua

Загальна інформація

ПАТ «Одеський припортовий завод» (ОПЗ) (м. Одеса, південна Україна), був заснований у 1974 р., 100 % акціонерного капіталу заводу належать державі. Головними видами діяльності ОПЗ є виробництво та перевантаження нітрату амонію та сечовини. Завод виробляє 17 % нітрату амонію та 19 % сечовини від загального обсягу виробництва в Україні. Експортні продажі складають 90 % від реалізації заводом аміачної продукції власного виробництва. Завод розташований у кінцевій точці аміачного трубопроводу Тольятті-Горлівка-Одеса і виконує перевантаження великих об'ємів аміаку, що транспортується через трубопровід. Серед іншої продукції ОПЗ можна виділити рідкий азот, вуглекислий газ, рідкий кисень та сульфат натрію. Фінансові показники ОПЗ залежать від цін на природний газ: вартість газу складає 80 % собівартості виробництва.

Результати операційної діяльності

Протягом 2013 р. ОПЗ здійснював закупівлю газу в компанії Ostchem Holding AG (підконтрольний Дмитру Фірташу) за більш вигідною порівняно з «Нафтогаз України» ціною на газ. Починаючи з 2014 р. «Нафтогаз України» став єдиним постачальником газу, оскільки Ostchem Holding припинив закупівлі газу в «Газпрома». Після підвищення тарифів на газ для підприємств у 2014 р. ОПЗ розпочав імпорту газу з Угорщини через реверсні потужності. Нестабільність газових цін у 2014 р. призвела до скорочення виробництва продукції ОПЗ у 2 та 3 кварталі 2014 р., але до кінця року підприємство змогло відновити діяльність у повному обсязі завдяки зростанню цін на азотні добрива та отриманню кредиту у розмірі 5 млрд. грн. від «Ощадбанку» для закупівлі газу в «Нафтогаз України». У першому півріччі 2015 р. ПАТ «Одеський припортовий завод» декілька разів припиняв транспортування аміаку. Причиною стала відсутність замовлень від ДП «Укрхімтрансміаку» через підвищення цін на транспортування. За I півріччя 2015 р. підприємство істотно покращило показник реалізації готової продукції - збільшення чистого доходу за період склало 96,5 % порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Фінансові результати

За результатами діяльності у I півріччі 2015 р. підприємство стало прибутковим з обсягом чистого прибутку у 152 млн. грн. у порівнянні зі збитком у 117 млн. грн. за аналогічний період попереднього року. Рентабельність за EBITDA має позитивне значення у I півріччі 2015 р. і складає 8,6 % в порівнянні з негативним значенням (2,4 %) у 2014 р. Позитивну динаміку також мають показники рентабельності власного капіталу (позитивне значення 123,3 % у першому півріччі 2015 р. проти негативного (82,4 %) у 2014 р.) та рентабельності активів (позитивне значення 4,6 % у першому півріччі 2015 р. проти негативного (4,7 %) у 2014 р.).

Цілі реформи

- Диверсифікація постачань природного газу.
- Модернізація виробничого обладнання для використання альтернативних ресурсів (окрім газу) у процесі виробництва.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	2 952	5 801
Собівартість реалізованої продукції	2 969	4 746
Валовий прибуток/(збиток)	(17)	1 055
EBITDA	(72)	498
Амортизація	46	48
Операційний прибуток/(збиток)	(118)	450
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	2	(299)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(117)	152
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(117)	152
Сплачені дивіденди		
Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	8 827	4 454
Необоротні активи	1 752	1 711
Основні засоби	1 074	1 029
Оборотні активи	7 076	2 743
Дебіторська заборгованість	2 056	1 919
Грошові кошти та їхні еквіваленти	249	248
Зобов'язання та власний капітал	8 827	4 454
Зобов'язання	8 864	3 925
Кредиторська заборгованість	2 202	383
Боргові зобов'язання	6 396	3 448
Власний капітал	(36)	529
Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	10,7%	96,5%
Рентабельність за EBITDA (%)	(2,4%)	8,6%
Чиста рентабельність (%)	(5,0%)	2,6%
Борг/власний капітал (%)	(17 697,9%)	651,6%
Чистий борг/EBITDA (x)	nm	6,4
Рентабельність власного капіталу (%)	(82,4%)	123,3%
Рентабельність активів (%)	(4,7%)	4,6%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	(3,6%)	22,6%
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	3 786	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	7 256	
Частка держави (%)	99,6%	99,6%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Автомобільні дороги України»

www.adu.org.ua

Загальна інформація

ПАТ «Автомобільні дороги України» було засновано Кабінетом Міністрів України у 2002р. Під керівництвом «Укравтодору» ця державна акціонерна компанія забезпечує будівництво та обслуговування доріг державного і місцевого значення. Компанія укладає контракти на будівництво доріг і виконання ремонтних робіт на замовлення «Укравтодору», фінансування відповідних робіт здійснюється з державного бюджету. Компанія «Автомобільні дороги України» також надає послуги приватним клієнтам, однак на цей напрям припадало лише 10 % доходів компанії у 2014 р.

Компанія здійснює управління 33 дочірніми підприємствами у всіх областях України, включаючи два підприємства у Криму та два – у зоні воєнного конфлікту на сході. У власності дочірніх підприємств компанії «Автомобільні дороги України» є декілька кар'єрів для видобування будівельних матеріалів, заводи з виробництва бітумних матеріалів, а також різноманітне обладнання для будівництва та ремонту доріг.

Результати операційної діяльності

Головним замовником компанії є «Укравтодор», відповідно, доходи компанії залежать від фінансування програм з обслуговування доріг за рахунок коштів із держбюджету. У 2015 р. обсяг будівництва нових доріг в Україні був незначним, і компанія «Автомобільні дороги України» отримувала дохід головним чином за обслуговування та ремонт існуючої мережі доріг. Доходи компаній залишилися на рівні 2014р.

Фінансові результати

Після падіння доходу компанії від реалізації робіт та послуг на 35 % і майже чотирикратного зростання чистого збитку через різке підвищення інших операційних витрат в минулому році, у першому півріччі 2015 р., порівняно з аналогічним періодом 2014 р., було зафіксовано збільшення чистого доходу на 31,2% до 1,1 млрд. грн., проте, фінансовий результат все таки залишився від'ємним (чистий збиток за 6 місяців 2015 р. склав 113 млн. грн.). Однією з найбільших статей витрат компанії, як і раніше, є ремонт та обслуговування дорожньої техніки. Це обладнання є застарілим і потребує регулярної заміни запчастин. В частині фінансування оборотного капіталу, компанія «Автомобільні дороги України» залежить від своєчасних грошових надходжень із державного бюджету (які розподіляються «Укравтодором» згідно з контрактами на обслуговування доріг). Станом на кінець червня 2015 р. компанія «Автомобільні дороги України» мала значну кредиторську заборгованість на рівні приблизно 1,4 млрд. грн. та боргові зобов'язання у розмірі 47 млн. грн.

Цілі реформи

- Зміна наявної бізнес-моделі, що ґрунтується на роботі виключно з державними контрактами, та пошук можливостей більш вигідного співробітництва. Укладання контрактів із приватними замовниками, покращення внутрішніх механізмів контролю та проведення подальшої оптимізації витрат.
- Рационалізація корпоративної структури та управління рухом грошових коштів серед дочірніх підприємств.
- Впровадження довгострокового планування та перехід від однорічних контрактів на будівництво/ремонт до довгострокових угод.
- Забезпечення ефективного використання власних потужностей для виробництва будівельних матеріалів або продаж частини таких потужностей.
- Розробка стратегії з модернізації дорожньої техніки та виробничих потужностей, що мають високий рівень зносу.
- Реформа дорожньої галузі, що наразі проводиться «Укравтодором» і має закінчитися до кінця 2015 р., без сумніву, вплине на діяльність компанії «Автомобільні дороги України». Цю реформу спрямовано на передачу управління регіональними дорогами (майже 70 % загальної мережі доріг в Україні) від «Укравтодору» до обласних державних органів влади. Логіка цієї реформи полягає в тому, що обласні органи влади зможуть більш ефективно здійснювати контроль за дорогами місцевого значення та краще керувати роботами з ремонту та обслуговування.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	865	1 135
Собівартість реалізованої продукції	892	1 137
Валовий прибуток/(збиток)	(27)	(3)
EBITDA	(51)	(56)
Амортизація	57	53
Операційний прибуток/(збиток)	(109)	(109)
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(7)	(6)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(111)	(113)
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(111)	(113)
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	2 819	2 779
Необоротні активи	1 513	1 481
Основні засоби	1 404	1 366
Оборотні активи	1 299	1 291
Дебіторська заборгованість	930	960
Грошові кошти та їхні еквіваленти	51	27
Зобов'язання та власний капітал	2 819	2 779
Зобов'язання	1 622	1 685
Кредиторська заборгованість	1 385	1 441
Боргові зобов'язання	56	47
Власний капітал	1 197	1 093

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(35.3%)	(45.2%)
Рентабельність за EBITDA (%)	(5.0%)	(4.9%)
Чиста рентабельність (%)	(11.2%)	(9.9%)
Борг/власний капітал (%)	4.7%	4.3%
Чистий борг/EBITDA (x)	nm	nm
Рентабельність власного капіталу (%)	(17.8%)	(9.8%)
Рентабельність активів (%)	(7.9%)	(4.0%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	(17.3%)	(19.1%)

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	85 487	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	1 892	
Частка держави (%)	100%	

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України»

www.pzcu.gov.ua

Загальна інформація

ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (ДПЗКУ) була заснована у 2010 р. як наступник державної компанії «Хліб України». ДПЗКУ є вертикально інтегрованим оператором зернового ринку з національною мережею зернових елеваторів (загальна потужність: 3,8 млн. т), двома портовими терміналами в Одесі та Миколаєві (загальна потужність перевалки: 2,4 млн. т) та зерновими переробними підприємствами із загальною потужністю 531 тис. т борошна, 31 тис. т круп та 163 тис. т комбікормів щорічно. ДПЗКУ закуповує зерно та насіння соняшника для експорту в місцевих сільгоспвиробників як на спотових, так і на форвардних умовах. У 2012 р. компанія отримала кредит на 15 років у розмірі 3,0 млрд. дол. США від Експортно-імпортного банку Китаю. Відсоткова ставка за цим кредитом із 5-річним пільговим періодом становить 6 % річних. Потенційні проекти по цій угоді включають закупівлю китайських пестицидів, насіння та сільськогосподарського обладнання, а також експорт зернових до Китаю. Транш у розмірі 1,5 млрд. дол. США було витрачено на фінансування експорту зернових (головним чином кукурудзи) до Китаю.

Результати операційної діяльності

Станом на 30 червня 2015 р. загальний експорт кукурудзи з України становив 18 068 тис. т. (Липень 2014 – Червень 2015). Виходячи з того, що ДПЗКУ є ключовим експортером кукурудзи до Китаю, левова частка даного обсягу була експортована саме ДПЗКУ. За результатами 2014/15 маркетингового року (Липень 2014 – Червень 2015) загальний обсяг експорту кукурудзи до Китаю оцінюється у 3,2 млн. т. У 2015/16 маркетинговому році ДПЗКУ планує поставити до Китаю близько 2 млн. т кукурудзи. У 2014/15 маркетинговому році ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» експортувала близько 19 тисяч тонн борошна.

Компанія продовжує нарощувати запаси та в рамках програми спотових закупівель придбала у сільгоспвиробників близько 545 тис. тонн зерна нового врожаю на суму понад 1,8 млрд. грн. У 2015/16.

Фінансові результати

Чисті доходи ДПЗКУ за 1 півріччя 2015 р. склали 5,8 млрд. грн., що на 176 % вище відповідного показника за аналогічний період минулого року. Зростання відбулося завдяки збільшенню експорту зернових та нарощення обсягів продукції переробки зерна (борошно та ін.). EBITDA становила 1,4 млрд. грн., у 2х перевищуючи показник за аналогічний період минулого року, а рентабельність за EBITDA склала 24,8 %. У той самий час чистий фінансовий результат за I півріччя 2015 р. склав 1,3 млрд. грн., що у 2,2х перевищує фінансовий результат за I півріччя 2014 р.

Цілі реформи

- Необхідно завершити процес передачі активів від «Хліб України» до ДПЗКУ. ДПЗКУ має також визначити бажаний рівень вертикальної інтеграції (виключно зерновий трейдинг із відповідною інфраструктурою або переробка зернових на борошно).
- Компанія має переглянути умови кредитної угоди з Китаєм перед отриманням коштів другого траншу в розмірі 1,5 млрд. дол. США.
- Рівень зносу потужностей компанії для зберігання та перевалки складає 80 %, що свідчить про термінову потребу в інвестиціях. Другий транш китайського кредиту в розмірі 1,5 млрд. дол. США можна використати для фінансування інвестицій у виробничі потужності для зберігання та перевалки.
- Девальвація гривні є головною перепоною для підписання нових форвардних контрактів між ДПЗКУ та місцевими сільгоспвиробниками (фактично, ДПЗКУ відмінило форвардні закупівлі цього року через великий ризик, пов'язаний з валютним курсом). Для зменшення ризиків, пов'язаних з коливаннями валютного курсу, необхідно зафіксувати ціни на зернові в дол. США або розробити механізми хеджування валютних ризиків.
- Прозорість операцій і нагляд із боку професійної спостережної ради є необхідними умовами для покращення корпоративного управління компанії та запобігання випадкам шахрайства.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	2 086	5 760
Собівартість реалізованої продукції	1 835	4 407
Валовий прибуток/(збиток)	250	1 353
EBITDA	687	1 426
Амортизація	31	28
Операційний прибуток/(збиток)	656	1 398
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	3	(249)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	602	1 349
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	602	1 349
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	24 296	30 821
Необоротні активи	921	895
Основні засоби	725	701
Оборотні активи	23 375	29 926
Дебіторська заборгованість	4 475	4 696
Грошові кошти та їхні еквіваленти	16 573	24 292
Зобов'язання та власний капітал	24 296	30 821
Зобов'язання	24 694	32 750
Кредиторська заборгованість	371	300
Боргові зобов'язання	23 653	31 523
Власний капітал	(398)	(1 929)

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	52,1%	176,1%
Рентабельність за EBITDA (%)	27,2%	24,8%
Чиста рентабельність (%)	(19,3%)	23,4%
Борг/власний капітал (%)	(5946,5%)	(1634,4%)
Чистий борг/EBITDA (x)	3,7	5,1
Рентабельність власного капіталу (%)	(482,0%)	(232,0%)
Рентабельність активів (%)	(7,2%)	9,8%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	8,0%	9,5%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	5 231	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	3 467	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Сумихімпром»

www.sumykhimprom.com.ua

Загальна інформація

Історія компанії ПАТ «Сумихімпром» – виробника хімічної продукції – налічує більше 60 років. «Сумихімпром» – це ключове підприємство хімічної галузі України, що виробляє фосфатні мінеральні добрива (80 % всіх виробничих потужностей в Україні). Основна продукція компанії – комплексні хімічні добрива (53 % продажів) та діоксид титану (40 % продажів). Внутрішній попит на добрива є сезонним. Обсяг експорту складає близько 58 % від загальної суми чистих доходів компанії (30 % хімічних добрив та 98 % діоксиду титану експортується). Серед іншої продукції слід виділити неорганічні хімічні продукти з високою активністю, а саме сульфат алюмінію, сульфат заліза та сірчані кислоти. «Сумихімпром» є другим за розміром виробником діоксиду титану в Україні. Його доля на ринку комплексних добрив складає 35 %. «Сумихімпром» виробляє близько 50 видів хімічної продукції, що використовуються в сільському господарстві, будівництві, лакофарбовій промисловості та шкіряній і гумовій промисловості. Компанія розташована у північно-східній частині України та займає площу 226 га. Кількість штатних працівників «Сумихімпром» становить приблизно 4 500 осіб, тому компанія є одним із найбільших роботодавців у Сумській області. «Сумихімпром» має в своїй структурі 11 головних виробничих підрозділів, 20 додаткових виробничих підрозділів та 7 соціальних об'єктів (наприклад, центр громадського харчування, базу відпочинку, спортивний клуб тощо).

Результати операційної діяльності

У 2011 р. було розпочато процедуру банкрутства компанії «Сумихімпром» через значну накопичену кредиторську заборгованість. Пізніше у 2012 р. держава розпочала процес реструктуризації підприємства та намагалась провести приватизацію 92,75 % акцій компанії у 2013 р. Однак цей процес не було завершено. Хоча розробка плану реструктуризації ще триває, можна відзначити тільки незначне поліпшення фінансових та операційних показників «Сумихімпром». У січні 2015 р. на загальних зборах кредиторів ПАТ «Сумихімпром» було затверджено рішення про викуп боргів у заставних кредиторів (ВАВ Банку, Укресімбанку, Райффайзен Банку Аваль), які відмовилися погодити план оздоровлення підприємства. Даний факт дає можливість розпочати санацію підприємства. План санації передбачає збереження підприємства як цілісного майнового комплексу, збереження робочих місць, продовження виплати податків і зборів, нарощування виробництва продукції. План санації не передбачає участі зовнішнього інвестора, підприємство залишається у державній власності. Однією з основних проблем «Сумихімпром» можна назвати нестачу базової сировини для виробництва комплексних добрив в Україні.

Фінансові результати

За 1 півріччя 2015 р. чистий дохід «Сумихімпром» зріс на 81,8 % порівняно з аналогічним періодом минулого року до 1,3 млрд. грн. Компанія була збитковою у першому півріччі 2014 р., а у 2015 р., як на рівні EBITDA, так і на рівні чистого фінансового результату, стала прибутковою. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги зросла на 72,6 % до 371 млн. грн. станом на кінець I півріччя 2015 р. в порівнянні з 2014 р. На стороні пасивної частини балансу відбулось зростання поточної кредиторської заборгованості на 12,6 % до 742 млн. грн. станом на 31 червня 2015 р. (проти 31 грудня 2014 р.).

Цілі реформи

- Фіналізація та впровадження плану реструктуризації.
- Оптимізація структури витрат шляхом запровадження технологій збереження енергії/газу та диверсифікація постачання природного газу.
- Розробка програм реконструкції та модернізації. Підвищення прозорості тендерів із закупівель.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	742	1 349
Собівартість реалізованої продукції	708	1 143
Валовий прибуток/(збиток)	33	205
EBITDA	(29)	35
Амортизація	22	18
Операційний прибуток/(збиток)	(50)	17
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(4)	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(56)	17
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(56)	17

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	1 376	1 562
Необоротні активи	685	682
Основні засоби	632	635
Оборотні активи	691	881
Дебіторська заборгованість	215	371
Грошові кошти та їхні еквіваленти	32	24
Зобов'язання та власний капітал	1 376	1 562
Зобов'язання	2 165	2 334
Кредиторська заборгованість	659	742
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	(789)	(772)

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	38,4%	81,8%
Рентабельність за EBITDA (%)	(2,3%)	2,6%
Чиста рентабельність (%)	(5,1%)	1,3%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	nm	(0,7)
Рентабельність власн. кап. (%)	13,4%	(4,4%)
Рентабельність активів (%)	(7,4%)	2,4%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	11,7%	(4,5%)

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	5 817	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	4 735	
Частка держави (%)	75%	75%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Турбоатом»

www.turboatom.com.ua

Загальна інформація

ПАТ «Турбоатом» виробляє турбінне обладнання для теплових, атомних та гідроелектростанцій, забезпечуючи понад 10 % потреби світового ринку в турбінах для атомних електростанцій, що робить підприємство четвертим найбільшим за розміром виробником турбін у світі. В Україні турбінами підприємства укомплектовані 40 % теплових електростанцій (ТЕС), 85 % атомних електростанцій (АЕС) та 95 % гідроелектростанцій (ГЕС). Виробничі потужності ПАТ «Турбоатом» дозволяють випускати щороку парові та гідравлічні турбіни загальною розрахунковою потужністю 8 млн. ГВт і 2 млн. ГВт відповідно. Підприємство постачає турбіни власного виробництва у 45 країн світу. З моменту свого заснування у 1935 р. виготовлено більше 165 турбін для 110 АЕС сумарною потужністю більше 65 млн. ГВт; 400 турбін для ТЕС (63 млн. ГВт); та 530 турбін для 115 ГЕС (39 млн. ГВт). Основними конкурентами підприємства є російські «Силові машини», Siemens, Alstom, ABB та Shanghai Electric.

Результати операційної діяльності

ПАТ «Турбоатом» є експортно-орієнтованим підприємством. Питома вага експорту у загальному обсязі реалізації склала 65%. Підприємство реалізовує турбіни та інше обладнання для атомних, теплових та гідроелектростанцій замовникам в Україні, Росії, Казахстані, Грузії, Таджикистані, Угорщині, Болгарії, Індії та Мексиці. У першому півріччі 2015 року підприємство виготовило та відвантажило: обладнання для атомних та теплових електростанцій; енергетичне обладнання та запчастини для електростанцій; обладнання для гідравлічних електростанцій; енергетичне обладнання; закладні частини. Обладнання було виготовлене на замовлення як Українських ГАЕС, ГЕС та АЕС, так і для ГЕС у Росії, Грузії та інших іноземних держав.

Фінансові результати

Дохід від реалізації продукції ПАТ "Турбоатом" за перше півріччя 2015 року склав 1,3 млрд. грн., що на 24,9% вище порівняно з 1 півріччям 2014 р. Чистий прибуток за I півріччя склав 838 млн. грн., що на 24 % вище показника минулого року. Метою підприємства у 2015 р. є збільшення доходів від реалізації продукції на 20 % у річному порівнянні. Станом на кінець 1 півріччя 2015 р. підприємство не мало боргових зобов'язань, залишки грошових коштів склали 1,7 млрд. грн., що робить ПАТ «Турбоатом» одним з небагатьох прибуткових українських держпідприємств. В технічне переозброєння та капітальний ремонт в першому півріччі 2015 року підприємство інвестувало 20,8 млн. грн., на утримання та розвиток соціальної сфери у ПАТ "Турбоатом" направило – 5,8 млн. грн.

Цілі реформи

- У зв'язку з виникненням нових ризиків, що загрожують стабільності співробітництва із клієнтами з Росії/країн Митного союзу, «Турбоатом» має проводити подальшу диверсифікацію продажів на світовому ринку, для чого необхідне зосередження маркетингових зусиль. У цьому відношенні також важливо зменшити залежність від постачань базових матеріалів з Росії, у тому числі і за рахунок підвищення локалізації виробництва.
- Необхідно стимулювати місцеві електростанції (зокрема, «Енергоатом», державного оператора атомних електростанцій) розширювати співробітництво з ПАТ «Турбоатом» що сприятиме прискоренню імпортозаміщення.
- Необхідно розробити довгострокову програму розвитку ПАТ «Турбоатом», мета якої — збереження конкурентоспроможності підприємства на регіональному/світовому рівні, незалежно від відносин з Росією, з можливим подальшим наближенням відповідних технічних стандартів до стандартів Європейського Союзу, у рамках Поглибленої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 036	1 294
Собівартість реалізованої продукції	653	684
Валовий прибуток/(збиток)	384	610
EBITDA	0	869
Амортизація	22	28
Операційний прибуток/(збиток)	633	841
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	16	10
Прибуток/(збиток) до оподаткування	732	930
Податок на прибуток	57	92
Чистий прибуток/(збиток)	676	838
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	4 015	4 538
Необоротні активи	682	638
Основні засоби	486	479
Оборотні активи	3 333	3 900
Дебіторська заборгованість	455	421
Грошові кошти та їхні еквіваленти	949	1 674
Зобов'язання та власний капітал	4 015	4 538
Зобов'язання	1 436	1 566
Кредиторська заборгованість	1 213	1 312
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	2 579	2 972

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	5,8%	24,9%
Рентабельність за EBITDA (%)	36,6%	67,2%
Чиста рентабельність (%)	34,6%	64,8%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	(1,4)	(1,9)
Рентабельність власного капіталу (%)	26,9%	60,4%
Рентабельність активів (%)	16,5%	39,2%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	24,4%	56,6%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	4 090	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	5 424	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Адміністрація морських портів України»

www.uspa.gov.ua

Загальна інформація

«Адміністрація морських портів України» (АМПУ) – це державне підприємство, яке здійснює нагляд за функціонуванням 13 морських портів на території України. Підприємство було засноване в 2013 році. АМПУ володіє стратегічними об'єктами портової інфраструктури, до яких належать акваторії морських портів, гідротехнічні споруди, причали, та інфраструктура загального користування, така як під'їзні дороги та інженерні мережі. АМПУ забезпечує функціонування морських портів, стягує портові збори, а також надає послуги загального технічного обслуговування. Наприклад, «Адміністрація морських портів України» є єдиним державним органом, що відповідає за підтримання необхідних глибин акваторії та за проведення днопоглиблювальних робіт. У кожному порті є філія АМПУ, яка діє в якості адміністрації порту. Державні та приватні стивідорні компанії ведуть діяльність у портах, орендуючи причали у АМПУ або шляхом будівництва своїх власних причалів. На даний час приватні стивідорні компанії працюють у 10 українських портах. АМПУ є органом управління і не займається стивідорними операціями, тобто не конкурує з державними та приватними стивідорними компаніями.

Результати операційної діяльності

За січень-вересень 2015 обсяг вантажопереробки в морських портах України склав — 107 млн тонн, що на 1,7% більше минулорічного показника. Переробка експортних вантажів склала 75 млн 157 тис. тонн (падіння на 1,8% до показників 2014), імпорتنих — 13 млн 448 тис. тонн (приріст на 21,1% до показників 2014). Перевалка транзитних вантажів склала 12 млн 810 тис. тонн (падіння на 20,8% до показників 2014), каботажних — 5 млн 609 тис. тонн (приріст на 277% до показників минулого року). Державними портовими операторами, що входять в структуру управління Мінінфраструктури було перероблено — 37 млн 351 тис. тонн (35% загального обсягу). Іншими портовими операторами (переважно приватної форми власності) через всі причали було перероблено — 69 млн 672 тис. тонн (65% загального обсягу). У тому числі, портовими операторами (переважно приватної форми власності) через причали АМПУ — 37 млн 127 тис. тонн (35% загального обсягу).

Фінансові результати

Доходи АМПУ складаються з портових зборів (корабельний, причальний, якірний та санітарний), льодового, лоцманського збору та інших платежів. АМПУ збирає доходи через свої філії та розподіляє частину цих коштів між ними для фінансування їхніх витрат. Близько 80 % доходів АМПУ деноміновані в дол. США, тоді як у витратах домінує гривнева складова. Найбільшими статтями витрат є заробітна плата та амортизація. За 1 півріччя 2015 р. АМПУ отримала 3,3 млрд. грн. чистого доходу, що удвічі більше порівняно з минулим роком, та відвітувала про 2,2 млрд. грн. чистого прибутку (зростання у 3,3 рази відносно минулого року), внаслідок чого показник чистої рентабельності зріс до 66,8 %, тоді як у 2014 році він був майже удвічі менший і складав 37,8 %. Неабияку роль в такому значному покращенні прибутковості компанії відіграла девальвація гривні, середній офіційний курс якої до долара США за 1 півріччя 2015 р. знизився на 58 % порівняно з 1 півріччям 2014 р., що відбилося на різкому зростанні доходів в гривневому еквіваленті при збереженні собівартості майже на незмінному рівні.

Цілі реформи

- Оптимізувати тарифну політику, підвищити прозорість та ефективність обслуговування клієнтів.
- Забезпечити неупереджений та сприятливий бізнес-клімат для державних і приватних стивідорних компаній, допомогти портам збільшити доходи і підтримати приватних учасників у будівництві нових перевалочних терміналів.
- Створити прозору систему з технічного обслуговування портів, наприклад щодо днопоглиблювальних робіт.
- Підвищити ефективність внутрішніх операційних процесів, оптимізувати управління грошовими коштами між філіями, запровадити уніфіковану фінансову звітність та інформаційні системи, які охоплюють діяльність усіх підзвітних «АМПУ» портів.
- Оптимізувати витрати.
- По можливості допомагати державним стивідорним компаніям у залученні приватного капіталу, наприклад шляхом приватизації, договорів з управлінням та/або державно-приватного партнерства.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 746	3 349
Собівартість реалізованої продукції	696	760
Валовий прибуток/(збиток)	1 050	2 589
EBITDA	1 142	2 664
Амортизація	178	179
Операційний прибуток/(збиток)	963	2 486
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	3	24
Прибуток/(збиток) до оподаткування	665	2 238
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	665	2 238

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	17 481	19 314
Необоротні активи	16 159	16 039
Основні засоби	13 215	13 137
Оборотні активи	1 322	3 276
Дебіторська заборгованість	698	690
Грошові кошти та їхні еквіваленти	432	2 185
Зобов'язання та власний капітал	17 481	19 379
Зобов'язання	1 351	1 728
Кредиторська заборгованість	233	594
Боргові зобов'язання	905	912
Власний капітал	16 130	17 651

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	113,9%	91,8%
Рентабельність за EBITDA (%)	69,1%	79,5%
Чиста рентабельність (%)	37,8%	66,8%
Борг/власний капітал (%)	5,6%	5,2%
Чистий борг/EBITDA (x)	0,2	(0,5)
Рентабельність власного капіталу (%)	9,6%	26,5%
Рентабельність активів (%)	8,9%	24,3%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	14,2%	26,8%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	8 454	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	6 685	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

Державне підприємство обслуговування повітряного руху України

www.ukosatse.ua

Загальна інформація

Державне підприємство обслуговування повітряного руху України (Укразерорух) було створене в 1992 р. і з того часу є єдиним постачальником аеронавігаційного обслуговування в Україні. До складу Укразероруху входять Український центр планування використання повітряного простору України та регулювання повітряного руху (Укразероцентр), Служба аеронавігаційної інформації України (CAI), Авіакомпанія «Укразерорух», Центр авіаційної підготовки та сертифікації та сім регіональних структурних підрозділів. Підприємство відповідає за забезпечення аеронавігаційного обслуговування в повітряному просторі України та в повітряному просторі над Чорним морем, де відповідальність за регулювання повітряного руху покладена на Україну міжнародними договорами. В рамках цієї діяльності Укразерорух також забезпечує контроль повітряного простору, організацію потоків повітряного руху та надання аеронавігаційної інформації користувачам повітряного простору. Серед інших послуг: льотні перевірки радіотехнічного та світлосигнального обладнання, вертодром, погодження будівельних об'єктів (погодження місця розташування та висоти об'єктів на приаеродромних територіях та об'єктів, діяльність яких може вплинути на безпеку польотів і роботу радіотехнічних приладів цивільної авіації). У 2004 р. Україна стала членом Євроконтролю (Європейської організації з безпеки аеронавігації), а Укразерорух як національний постачальник аеронавігаційного обслуговування здійснює впровадження Угоди про Спільний європейський авіаційний простір (ЕСАА).

Результати операційної діяльності

За шість місяців 2015 року Державне підприємство обслуговування повітряного руху України (Укразерорух) забезпечило аеронавігаційним обслуговуванням 107 171 політ, виконаний у повітряному просторі України, серед яких частка українських авіакомпаній становить 29,5%. Лідером з-поміж авіакомпаній, яким були надані послуги, став український перевізник «Міжнародні авіалінії України», який здійснив понад 18 тис. польотів. Друге місце посіла авіакомпанія «Turkish Airlines», яка здійснила більш як 10 тис. рейсів та зайняла перше місце серед іноземних авіакомпаній. Третє місце – у білоруського авіаперевізника «Belavia Airlines», який виконав понад 4 тис. рейсів. У структурі польотів майже половину – 48,6% – становлять транзитні польоти, 42,2% – польоти з вильотом/посадкою в Україні і лише 9,2% – внутрішні польоти. Загалом, порівняно з першим кварталом поточного року, кількість польотів у другому кварталі 2015 року збільшилася на 49,7%.

Фінансові результати

У I півріччі 2015 р. підприємство відзвітувало чистий дохід у розмірі 917 млн. грн. (що на 39,2% менше порівняно з аналогічним періодом попереднього року). Чиста рентабельність у I півріччі 2015 р. зросла на 6х, у порівнянні з показником за 2014р. Чистий прибуток за 6 місяців 2015р. знизився на 52% у порівнянні з аналогічним показником за 2014р.

Цілі реформи

- Розширити міжнародне співробітництво в рамках ініціативи Європейської Комісії з Єдиного європейського неба. Відповідно до ініціативи розподіл повітряного простору та його керування будуть єдиними для більшості країн Європи з метою підвищення безпеки та ефективного використання повітряного простору і системи управління повітряним рухом у межах і поза межами ЄС.
- Провести модернізацію навігаційного обладнання та обладнання зв'язку.
- Координувати збільшення інтенсивності повітряного руху на деяких маршрутах над Чорним морем із міжнародними організаціями. Підвищення тарифів.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 508	917
Собівартість реалізованої продукції	951	764
Валовий прибуток/(збиток)	557	153
EBITDA	684	279
Амортизація	117	108
Операційний прибуток/(збиток)	567	171
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	0	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	541	171
Податок на прибуток	184	0
Чистий прибуток/(збиток)	356	171
Сплачені дивіденди		
Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	4 629	4 808
Необоротні активи	3 297	3 230
Основні засоби	2 658	2 583
Оборотні активи	1 332	1 578
Дебіторська заборгованість	549	620
Грошові кошти та їхні еквіваленти	683	853
Зобов'язання та власний капітал	4 629	4 808
Зобов'язання	168	179
Кредиторська заборгованість	98	103
Боргові зобов'язання	2	2
Власний капітал	4 460	4 629
Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(13,0%)	(39,2%)
Рентабельність за EBITDA (%)	30,0%	30,4%
Чиста рентабельність (%)	12,7%	18,7%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	(1,0)	(3,1)
Рентабельність власного капіталу (%)	7,2%	7,5%
Рентабельність активів (%)	6,8%	7,3%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	11,1%	7,4%
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	5 382	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	15 188	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Укренерго»

www.ukrenergo.energy.gov.ua

Загальна інформація

«Укренерго» – це державна компанія, 100 % акціонерного капіталу якої належить державі. Підприємство здійснює централізоване управління об'єднаною енергетичною системою України та транскордонними ЛЕП і надає диспетчерські послуги учасникам енергетичної системи. «Укренерго» здійснює оперативний контроль за обсягом виробництва електроенергії та веде моніторинг генераторних установок виробників, запасів палива й економічної ефективності виробництва з метою вирівнювання обсягів споживання та виробництва. Через свій статус природної монополії тарифи для підприємства встановлює регулятор галузі, який використовує для визначення тарифів метод «витрати +» згідно із власними потребами в операційних та капітальних витратах. «Укренерго» об'єднує сім регіональних енергетичних мереж і обслуговує 23 000 км ліній електропередач із напругою 220–750 кВ. Підприємство регулярно проводить аукціони та продає права на експорт електроенергії з України до сусідніх країн.

Фінансові і операційні результати

У 1 півріччі 2015 р. чистий дохід Укренерго збільшився на 20,6 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 1,8 млрд. грн. Показник EBITDA зріс на 49 %, до 1,1 млрд. грн., що відповідає рентабельності за EBITDA у 58,6 %. Але відображення переоцінки кредитів у іноземній валюті у звітності призвело до зростання чистого збитку компанії з 555 млн. грн. у 1 півріччі 2014 р. до 523 млн. грн. у цьому році. Показник чистий борг/EBITDA збільшився з 3,3х на кінець 2014 р. до 5,8х на кінець 1 півріччя 2015 р. через переоцінку валютних боргів.

Цілі реформи

- Затвердити економічно доцільні тарифи для підприємства та своєчасно коригувати їх відповідно до змін ринку.
- «Укренерго» має заборгованість перед ЄБРР та Світовим банком в дол. США, тобто девальвація гривні впливає на фінанси підприємства через збільшення витрат на виплату відсотків. Регулятор галузі повільно реагує на цю нову реальність.
- Узгодження, а з часом і синхронізація з ринком електроенергії ЄС забезпечить більш надійну експлуатацію енергосистеми України і усуне існуючі обмеження на експорт-імпорт електроенергії.
- Підприємство має побудувати додаткові лінії електропередач до Запорізької, Рівненської та Хмельницької АЕС, щоб додатково вивільнити до 1,8 ТВт•год їх виробничих потужностей.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 557	1 878
Собівартість реалізованої продукції	972	905
Валовий прибуток/(збиток)	585	973
EBITDA	676	1 100
Амортизація	267	243
Операційний прибуток/(збиток)	410	857
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(5)	(14)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(555)	857
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	(555)	(523)
Сплачені дивіденди		
Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	12 918	15 836
Необоротні активи	11 091	12 247
Основні засоби	6 648	6 439
Оборотні активи	1 828	3 588
Дебіторська заборгованість	1 322	1 842
Грошові кошти та їхні еквіваленти	340	1 591
Зобов'язання та власний капітал	12 918	15 836
Зобов'язання	7 177	10 626
Кредиторська заборгованість	1 436	1 499
Боргові зобов'язання	4 627	7 996
Власний капітал	5 741	5 210
Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(6,9%)	20,6%
Рентабельність за EBITDA (%)	42,5%	58,6%
Чиста рентабельність (%)	(38,7%)	(27,9%)
Борг/власний капітал (%)	80,6%	153,5%
Чистий борг/EBITDA (x)	3,3	5,8
Рентабельність власного капіталу (%)	(18,1%)	(19,1%)
Рентабельність активів (%)	(9,9%)	(7,3%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	7,7%	13,0%
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	14 067	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	6 622	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ПАТ «Укргідроенерго»

www.uge.gov.ua

Загальна інформація

ПАТ «Укргідроенерго» є найбільшою гідроенергуючою компанією України. До її складу входять дев'ять електростанцій на річках Дніпро та Дністер із 102 енергетичними установками та сумарною потужністю 5 401 МВт (майже 9 % від загальної встановленої потужності в Україні). Підприємство є другим найдешевшим постачальником електроенергії в Україні (після атомних електростанцій) і практично єдиним, хто забезпечує покриття пікових навантажень у країні. Крім того, «Укргідроенерго» забезпечує енергетичну систему України послугами регулювання частоти і потужності, і розглядається як аварійний резерв електроенергії у разі збою всієї об'єднаної енергосистеми. У 2014 р. підприємство ввело в експлуатацію другу енергоустановку на Дністровській ГАЕС і у 2015 р. планує ввести третю, що дозволить збільшити загальну встановлену потужність до 972 МВт.

Результати операційної діяльності

У січні-червні 2015 р. ПАТ «Укргідроенерго» скоротило виробництво електроенергії на 30% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 3,7 млрд. кВт•год, через низький приплив води до водосховищ гідроелектростанцій країни. Середній тариф компанії за цей час збільшився на 127 %, до 590 грн./МВт•год. та підтримку при впровадженні оптового ринку електроенергії в Україні.

Фінансові результати

За I півріччя 2015 р. чистий дохід Укргідроенерго зріс на 59,2 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 2,1 млрд. грн. Показник EBITDA збільшився 45,5% порівняно з аналогічним періодом минулого року, до 1,3 млрд. грн., що відповідає рентабельності за EBITDA на рівні 59,2 % (-4,3 пп до показника минулого року). Коефіцієнт Чистий борг/EBITDA з 1,5x на кінець 2014 р. зріс до 2,0x на кінець I півріччя 2015 року.

Цілі реформи

- Як і в інших вітчизняних енергетичних підприємствах, активи «Укргідроенерго» мають високий рівень зносу і потребують модернізації.
- Всі гідроелектростанції, крім Дністровської ГАЕС, експлуатуються більше 35 років.
- «Укргідроенерго» має валютні кредити від ЄБРР і Світового банку. У зв'язку зі швидкою девальвацією гривні витрати підприємства на погашення відсотків збільшилися більш ніж удвічі порівняно із запланованими витратами і будуть компенсуватися за рахунок підвищення тарифів.
- Енергетична система України гостро потребує додаткової пікової потужності, яку можна забезпечити за рахунок розбудови Дністровської ГАЕС.
- У 2014 р. ПАТ «Укргідроенерго» придбало електроенергії на 449 млн. грн. для перекачки води на Дністровській ГАЕС. Через особливості українського регулювання енергетичного ринку підприємству довелося заплатити 420 грн./МВт•год за непікове споживання електроенергії, при цьому підприємство реалізовувало електроенергію власного виробництва за 320 грн./МВт•год, що, вочевидь, має бути виправлено.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 345	2 141
Собівартість реалізованої продукції	648	1 080
Валовий прибуток/(збиток)	697	1 061
EBITDA	871	1 267
Амортизація	228	258
Операційний прибуток/(збиток)	643	1 009
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	8	5
Прибуток/(збиток) до оподаткування	277	496
Податок на прибуток	0	93
Чистий прибуток/(збиток)	277	403
Сплачені дивіденди		
Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	21 257	22 143
Необоротні активи	20 415	20 981
Основні засоби	16 838	16 775
Оборотні активи	817	1 136
Дебіторська заборгованість	581	903
Грошові кошти та їхні еквіваленти	151	140
Зобов'язання та власний капітал	21 257	22 143
Зобов'язання	4 132	4 759
Кредиторська заборгованість	568	1 116
Боргові зобов'язання	2 607	2 728
Власний капітал	17 124	17 385
Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(5,1%)	59,2%
Рентабельність за EBITDA (%)	63,5%	59,2%
Чиста рентабельність (%)	18,4%	18,8%
Борг/власний капітал (%)	15,2%	15,7%
Чистий борг/EBITDA (x)	1,5	2,0
Рентабельність власного капіталу (%)	2,8%	4,7%
Рентабельність активів (%)	2,3%	3,7%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	5,9%	10,0%
Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	2 918	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	6 948	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

УДППЗ «Укрпошта»

www.ukrposhta.ua

Загальна інформація

Створене у 1994 р. ДП «Укрпошта» є національним оператором поштового зв'язку України, що перебуває у повній державній власності. Підприємство має 29 філіалів (у тому числі 25 обласних дирекцій) і більш ніж 11 800 поштових відділень по всій країні, що на сьогоднішній день є найбільшою мережею в країні. «Укрпошта» має понад 87 000 співробітників і щороку здійснює обробку та доставку споживачам більш ніж 240 млн. поштових відправлень, 16 млн. посилок та відправлень з оголошеною цінністю, 15 млн. переказів, і доставляє понад 83 млн. пенсій. Загалом «Укрпошта» пропонує приватним споживачам і корпоративним клієнтам близько 50 видів послуг, таких як доставка пошти, підписка на періодичні видання, доставка посилок, грошові перекази, доставка пенсій та інші пов'язані послуги. Доставка пенсій, листів, посилок та періодичних видань забезпечує близько 70 % доходів підприємства. В останні роки частка «Укрпошти» на ринку постійно скорочувалася (з 50 % у 2010 р. до 42 % у 2013 р.) через конкуренцію з боку менших приватних компаній, що пропонують якісніше обслуговування, та внаслідок розвитку банківської системи. Чинне законодавство в галузі поштових послуг уповноважує «Укрпошту» забезпечити присутність поштових відділень у всіх областях, включаючи невеликі міста і села, таким чином виконувати певні соціальні функції. Так як Україна є членом Всесвітнього поштового союзу з 1947 р., «Укрпошта» як державний оператор має право здійснювати міжнародні перевезення і зобов'язана відповідати міжнародним нормам поштових послуг.

Результати операційної діяльності

За I півріччя 2015 р. чистий дохід підприємства майже не зріс порівняно з аналогічним періодом минулого року, з 1 815 млн.грн до 1 831 млн.грн. Показник EBITDA в I півріччі 2014 р. становив 0, а в I півріччі 2015 р. збільшився і становить 84 млн. грн. А чистий прибуток зросли на 127 % порівняно з аналогічним періодом минулого року до 16 млн. грн. За I півріччя 2015 р. рентабельність за EBITDA майже не змінилась (з 4,1% у 2014р. до 4,6% за I півріччя 2015р.). Зобов'язання «Укрпошти» за 6 місяців 2015 р. скоротилися на 54,3 % порівняно з аналогічним періодом минулого року до 1 287 млн. грн.

Фінансові результати

Цілі реформи

- Запровадити систему управління якістю для підвищення конкурентоспроможності послуг, що надаються.
- Оптимізувати технічні і логістичні процеси з метою поліпшення обслуговування клієнтів.
- Ввести нову систему обслуговування в поштових відділеннях і забезпечити їхню інтеграцію до централізованої бази даних.
- Підвищити прозорість і підзвітність управління, особливо стосовно капітальних витрат і рішень щодо закупівель.
- Розробити і запропонувати ринку нові високорентабельні продукти.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 815	1 831
Собівартість реалізованої продукції	1 689	1 706
Валовий прибуток/(збиток)	126	125
EBITDA	0	84
Амортизація	69	58
Операційний прибуток/(збиток)	8	25
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(2)	(9)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	7	16
Податок на прибуток	0	0
Чистий прибуток/(збиток)	7	16

Сплачені дивіденди

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	5 003	3 519
Необоротні активи	2 391	2 365
Основні засоби	1 819	1 796
Оборотні активи	2 612	1 154
Дебіторська заборгованість	263	262
Грошові кошти та їхні еквіваленти	2 021	607
Зобов'язання та власний капітал	5 003	3 519
Зобов'язання	2 813	1 287
Кредиторська заборгованість	384	334
Боргові зобов'язання	134	179
Власний капітал	2 190	2 233

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(6,9%)	(50,5%)
Рентабельність за EBITDA (%)	4,1%	4,6%
Чиста рентабельність (%)	(0,1%)	0,9%
Борг/власний капітал (%)	6,1%	8,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	(12,4)	(5,1)
Рентабельність власного капіталу (%)	(0,2%)	0,7%
Рентабельність активів (%)	(0,1%)	0,4%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	0,8%	2,1%

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	85 487	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	1 892	
Частка держави (%)	100%	

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Укрспирт»

www.ukrspirt.ua

Загальна інформація

ДП «Укрспирт» є холдинговою компанією (з часткою держави 100 %), яка координує 41 український завод з виробництва спирту, лікєро-горілчаной та іншої продукції із загальною річною потужністю 31,3 млн. декалітрів, розташованих у Львівській, Тернопільській, Вінницькій та інших областях. ДП «Укрспирт» виступає як державна монополія у виробництві та реалізації спирту на внутрішньому та зовнішніх ринках, здійснює провадження державної політики та займається організацією ефективної роботи державних підприємств спиртової галузі. В компанії працюють приблизно 5 000 працівників, що робить її основним роботодавцем у селах і містах, де розташовані виробничі потужності. ДП «Укрспирт» було створено у 2010 р. у процесі реорганізації концерну «Укрспирт», куди входило 81 державне підприємство. ДП «Укрспирт» виробляє і продає етиловий спирт (харчовий та технічний), алкогольні напої, біоетанол та іншу продукцію органічної хімії. За останні кілька років підприємство було предметом низки антикорупційних розслідувань, проведених органами державної влади та журналістами. Уряд України очікує на приватизацію ДП «Укрспирт» найближчим часом.

Результати операційної діяльності

Протягом першого півріччя 2015 року місцями провадження діяльності вироблено 3,9 мільйона декалітрів спирту. За цей період було перероблено майже 91 тис. тонн зернової сировини (в т.ч. пшениці – 6,9 тис. тонн, або 6,97 % від усієї переробленої зернової сировини, жита – 1,5 тис. тонн, або 1,57 %, кукурудзи – 81,3 тисяч тонн, або 90,17 %, тритикале – 0,3 тис. тонн, або 0,3 %, сорго – 0,9 тисяч тонн, або 0,99 %).

Фінансові результати

За 1 півріччя 2015 р. чистий дохід підприємства скоротився на 9,3% порівняно з відповідним періодом попереднього року до 738 млн. грн. Показник рентабельності за EBITDA збільшився на 1.1 пп порівняно з попереднім періодом до 16,3%. За 1 півріччя 2015 р. ефект на чистий результат від зменшення адміністративних витрат на 106 млн. грн. порівняно з відповідним періодом попереднього року було майже знівельовано зменшенням валового прибутку на 70 млн. грн. За перше півріччя 2015 р. ДП «Укрспирт» повністю розрахувалося за борги набуті у 2014 році перед НАК «Нафтогаз України» у сумі 76,8 млн грн, а також погасило практично усьо заборгованість за зерно – 58 млн. грн. Підприємство зменшило боргові зобов'язання за 1 півріччя 2015 р. на 75 млн грн. і станом на 30 червня 2015 р. вони були відсутні.

Цілі реформи

- Провести приватизацію ДП «Укрспирт» та лібералізацію ринку алкогольних напоїв. Скасувати монополію. Це призведе до максимальної оптимізації витрат і різкого підвищення якості, що буде сприяти експорту.
- Підготувати державну програму з гарантованим фінансуванням інфраструктурних та енергозберігаючих проектів, щоб створити достатню кількість робочих місць для місцевих громад, які постраждають від лібералізації ринку алкогольних напоїв. Джерело фінансування – додатковий акциз для компенсації зменшення цін на алкогольні напої за рахунок ефективності приватних виробників.
- Мінімізувати нелегальне виробництво/продаж алкоголю і максимізувати податкові надходження за рахунок впровадження сучасних технологій для відстеження продукції, автентифікації і цифрової податкової перевірки.
- Підвищення прозорості шляхом запровадження принципів корпоративної соціальної відповідальності для державних компаній.
- Оптимізувати бізнес процеси, у тому числі провести реорганізацію людських ресурсів та кількості заводів.
- Збільшити експортний потенціал, увійти на нові ринки та розширити існуючі.
- Оптимізувати структуру управління й усунути ризики корпоративного управління.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	813	738
Собівартість реалізованої продукції	503	498
Валовий прибуток/(збиток)	310	240
EBITDA	107	120
Амортизація	18	16
Операційний прибуток/(збиток)	89	103
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(4)	(8)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	49	96
Податок на прибуток	0	17
Чистий прибуток/(збиток)	49	79
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	1 236	1 065
Необоротні активи	213	206
Основні засоби	178	163
Оборотні активи	1 023	859
Дебіторська заборгованість	735	612
Грошові кошти та їхні еквіваленти	10	36
Зобов'язання та власний капітал	1 236	1 065
Зобов'язання	1 099	1 253
Кредиторська заборгованість	629	865
Боргові зобов'язання	75	0
Власний капітал	137	(188)

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(16,8%)	(9,3%)
Рентабельність за EBITDA (%)	15,2%	16,3%
Чиста рентабельність (%)	(5,8%)	10,7%
Борг/власний капітал (%)	54,8%	(0,2%)
Чистий борг/EBITDA (x)	0,3	(0,3)
Рентабельність власного капіталу (%)	(66,5%)	нд
Рентабельність активів (%)	(7,6%)	13,7%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	96,2%	(110,5%)

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	5 047	
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	3 392	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

«Укрзалізниця»

www.uz.gov.ua

Загальна інформація

До державної залізничної монополії «Укрзалізниця» (УЗ) входять 6 регіональних залізниць і приблизно 140 інших структурних підприємств. Національна мережа залізниць є стратегічним активом України і ключовою ланкою транспортного сполучення між ЄС, Росією та Центральною Азією (територією України проходять 4 з 10 пан'європейських транспортних коридорів). В управлінні УЗ перебуває 21 600 км залізничних колій (47 % електрифіковані), близько 4 000 локомотивів і 123 000 вагонів. На долю УЗ припадає близько 60 % обсягу вантажних і 38 % пасажирських перевезень в Україні, яка займає перше місце в Європі (за винятком Росії) за вантажообігом. УЗ займає друге місце за пасажирообігом у країнах СНД і четверте в Європі. Товарні перевезення металу і руди склали 58 % від обсягу вантажоперевезень 2014 р., будівельні матеріали - 15 %, зерно - 8%. «Укрзалізниця» є одним із найбільших роботодавців в Україні; на підприємстві працюють більше 300 000 працівників. Цього року Уряд планує корпоратизувати УЗ, але не має безпосередніх планів її приватизації.

Результати операційної діяльності

В результаті анексії Криму, проведення АТО в Донецькій та Луганській областях і супутнього економічного спаду обсяг вантажних перевезень скоротився на 13% (до 94 млрд. т*км.) до відповідного періоду минулого року. Зниження вантажообороту виникло в основному за рахунок падіння внутрішніх та експортних перевезень. Завдяки низькій порівняльній базі (найбільше падіння пасажироперевезень відбулося у першій половині 2014 р.), зниження пасажироперевезень було значно меншим (на 5,6% у порівнянні з минулим періодом) і становило 17 млрд. пас*км.).

Фінансові результати

У І половині 2015 р. УЗ звітувала про консолідований чистий дохід у розмірі 28,9 млрд. грн. (+24 % до відповідного періоду минулого року та -38% у доларовому еквіваленті). В результаті того, що витрати майже не змінилися, показник EBITDA виріс більш ніж у двійчі, у порівнянні з відповідним періодом минулого року до 9,1 млрд. грн. Завдяки цьому у І півріччі 2015 р., чисті збитки УЗ впали до 4,7 млрд. грн. (порівняно з 8,2 млрд. грн. чистого збитку за аналогічний період 2014 р.). Негативний фінансовий результат був спричинений втратами від курсових різниць від переоцінки боргових зобов'язань, деномінованих в іноземній валюті. На кінець червня 2015 р. загальний обсяг боргу (включаючи фінансовий лізинг) склав 41,1 млрд. грн. (+19,2 % порівняно з аналогічним періодом попереднього року). Коефіцієнт відношення чистого боргу до EBITDA склав 9,2х. Укрзалізниця веде процес переговорів щодо реструктуризації боргу зі своїми кредиторами, планується реструктуризувати понад 20 млрд. грн. внутрішнього боргу приватного сектора.

Цілі реформи

- Посилення функції маркетингу та покращення якості обслуговування клієнтів.
- Завершити корпоратизацію, централізувати і спростити юридичну структуру (особливо регіональних філій), та об'єднати грошові потоки; продовжити ревізію управління.
- Підвищити прозорість тендерів із закупівель.
- Розробити реалістичну програму фінансування реконструкції залізничної інфраструктури та рухомого складу, враховуючи коефіцієнт зносу у 80-90%, середній термін служби електровозів до 40 років і той факт, що коефіцієнт заміщення на даний час впав набагато нижче 1.
- Оптимізувати витрати, у тому числі через виведення непрофільних підрозділів зі структури підприємства, наприклад понад 90 лікарень «Укрзалізниці»

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	23 439	28 922
Собівартість реалізованої продукції	22 348	21 855
Валовий прибуток/(збиток)	1 091	7 067
EBITDA	4 081	9 080
Амортизація	2 868	2 424
Операційний прибуток/(збиток)	1 213	6 656
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	(1 735)	(2 401)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	(7 766)	(4 483)
Податок на прибуток	410	224
Чистий прибуток/(збиток)	(8 176)	(4 707)
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	73 673	73 664
Необоротні активи	67 109	65 553
Основні засоби	62 353	60 769
Оборотні активи	6 564	8 111
Дебіторська заборгованість	1 242	1 328
Грошові кошти та їхні еквіваленти	2 038	3 617
Зобов'язання та власний капітал	73 673	73 664
Зобов'язання	45 903	50 691
Кредиторська заборгованість	8 515	6 368
Боргові зобов'язання	34 502	41 117
Власний капітал	43 214	22 973

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(3.1%)	(41.5%)
Рентабельність за EBITDA (%)	17.9%	31.4%
Чиста рентабельність (%)	(31.2%)	(16.3%)
Борг/власний капітал (%)	367.0%	0.0%
Чистий борг/EBITDA (x)	3.0	9.2
Рентабельність власного капіталу (%)	(43.5%)	(16.5%)
Рентабельність активів (%)	(20.8%)	(6.4%)
Рентабельність застосованого капіталу (%)	(3.1%)	(41.5%)

Дані про компанію	2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	340 251	308 684
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	4172,7	4496,2
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ДП «Морський торговельний порт «Южний»

www.port-yuzhny.com.ua

Загальна інформація

«Южний» є найбільшим (за вантажообігом) і найглибшим портом в Україні. Державне підприємство розташоване в акваторії Малого Аджалицького лиману в північно-західній частині Чорного моря в 30 км на схід від Одеси. Довжина підхідного каналу від моря до порту складає 3,3 км. Глибина біля основних причалів складає 14 метрів, а біля двох глибоководних, які здатні приймати великі судна (наприклад, класу «кейпсайз»), досягає 18,5 метрів. Якірні стоянки на зовнішньому рейді порту дозволяють приймати до 24 суден. Загальна площа складів відкритого типу становить 185,5 тис. м², площа критих складів дорівнює 2 тис. м². Порт спеціалізується на перевалці сипучих вантажів, хімічних добрив, руди та інших вантажів, таких як вугілля, метал, чавун, пальмова олія, карбамід, аміак, метанол, сира нафта та зерно. Порт має 2 вантажні зони і три залізничні станції, які з'єднані з лініями Одеської залізниці, а саме: «Берегова», «Хімічна» та «Промислова». Ці станції з'єднуються із зовнішньою залізничною системою через станцію «Чорноморська». Внутрішні дороги порту з'єднані з автомобільною трасою Одеса-Миколаїв. Причали порту сполучені із залізничними коліями і оснащені козловими кранами номінальною вантажопідйомністю до 84 т. Порт відкритий для навігації цілий рік.

Результати операційної діяльності

При цьому портовими операторами всіх форм власності, які здійснюють господарську діяльність у морському порту «Южний», у I півріччі 2014 р. було перероблено 24,3 млн.т. вантажу (приріст на 10,3% до показників 2014 року). У березні 2015 р. ДП «Морський торговельний порт «Южний» було нагороджено «за розвиток інфраструктури порту» відповідно до Національного морського рейтингу України. Завдяки реалізації проекту з днопоглиблення (глибина 19 м для причалів №5,6) Україна стала країною з найглибшим портом на Чорному морі.

Фінансові результати

У I півріччі 2015 р. чистий дохід ДП «Морський торговельний порт «Южний» зріс на 95,2 % порівняно з аналогічним періодом минулого року і склав 1,15 млрд. грн. Чистий прибуток держпідприємства збільшився більш, ніж у 4 рази порівняно з аналогічним періодом минулого року до 581 млн. грн. Рентабельність за EBITDA у першому півріччі 2015 р. збільшилася на 19,8 пп з початку року, до 67,4%. Рентабельність чистого прибутку зросла із 29,6% у 2014 р. до 50,3% за 1 квартал 2015 р. Коефіцієнти рентабельності власного капіталу та рентабельності активів мали позитивну динаміку. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу збільшився з 24,0% у 2014 р. до 30,3% за 1 півріччя 2015 р.; коефіцієнт рентабельності активів збільшився з 16,5 % до 21,1 % відповідно. «Южний» не мав боргових зобов'язань станом на кінець 2014 р. та I півріччя 2015 р.

Цілі реформи

- Проводити днопоглиблювальні роботи для того, щоб збільшити/утримати глибину порту, необхідну для прийому великих суден, а, отже, і вантажопотоків.
- Інвестування в нові об'єкти та обладнання з метою розширення потужностей обробки вантажів.
- Залучення більшого обсягу приватного капіталу (наприклад, реалізація проектів на концесійній основі).
- Раціоналізація тарифної політики.
- Оптимізація маркетингу та обслуговування клієнтів.
- Посилення функції маркетингу та покращення якості обслуговування клієнтів.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	592	1 155
Собівартість реалізованої продукції	308	82
Валовий прибуток/(збиток)	284	773
EBITDA	254	778
Амортизація	78	72
Операційний прибуток/(збиток)	176	707
Чистий фінансовий дохід/(збиток)	18	0
Прибуток/(збиток) до оподаткування	182	707
Податок на прибуток	47	126
Чистий прибуток/(збиток)	135	581
Сплачені дивіденди		

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	2 482	3 008
Необоротні активи	1 767	1 722
Основні засоби	1 604	1 650
Оборотні активи	716	1 287
Дебіторська заборгованість	179	292
Грошові кошти та їхні еквіваленти	392	941
Зобов'язання та власний капітал	2 482	3 008
Зобов'язання	766	888
Кредиторська заборгованість	168	293
Боргові зобов'язання	0	0
Власний капітал	1 717	2 120

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	18,2%	95,2%
Рентабельність за EBITDA (%)	47,6%	67,4%
Чиста рентабельність (%)	29,6%	50,3%
Борг/власний капітал (%)	0,0%	0,0%
Чистий борг/EBITDA (x)	(0,6)	(1,2)
Рентабельність власного капіталу (%)	24,0%	30,3%
Рентабельність активів (%)	16,5%	21,1%
Рентабельність застосованого капіталу (%)	27,1%	66,7%

Дані про компанію	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Кількість працівників	2 751	2 837
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	8 731	
Частка держави (%)	100%	100%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників

ВАТ «Запоріжжяобленерго»

www.zoe.com.ua

Загальна інформація

ВАТ «Запоріжжяобленерго» входить до десятки найбільших енергопостачальних компаній і обслуговує Запорізьку область, яка є однією з найбільших промислових областей України (площа: 27 000 км²; населення: 1,9 млн.). Компанія володіє 47 273 км ліній електромережі з номінальною потужністю трансформаторів у 8 162 МВА. Потужна клієнтська база підприємства, яка налічує 783 364 споживачів включає 22 670 комерційних та великих промислових підприємств, таких як виробники сталі ПАТ «Запоріжсталь» і ПАТ «Дніпрспецсталь»; ПАТ «Запорізький завод феросплавів»; і низку машинобудівних підприємств (наприклад ПАТ «Мотор Січ»). Держава володіє 60,25 % акціонерного капіталу компанії.

Результати операційної діяльності

За січень-червень 2015 р. Запоріжжяобленерго підвищило обсяг передачі електроенергії своїм споживачам на до 4,32 млрд. кВт•год. При цьому спостерігався значний приріст заборгованості за спожиту компанією електроенергію за 12-місячний період з липня 2014 р. по червень 2015 р. – він становив 710 млн. грн., або 68%. Як підсумок, заборгованість на 1 липня 2015 р. сягнула 1,757 млрд. грн., що перевищує показники всіх інших розподільчих компаній, окрім розташованих на території Донбасу.

Фінансові результати

У 1 півріччі 2015 р. чистий дохід Запоріжжяобленерго збільшився на 118% у порівнянні з відповідним періодом минулого року до 3,9 млрд. грн. Це сталося за рахунок деяких чинників, серед яких зростання тарифу для Запорізького ферросплавного комбінату (за рахунок втрати пільгового тарифу), зростання середнього тарифу для промисловості та населення, а також зменшення обсягів постачання електроенергії незалежними постачальниками. Показник EBITDA зріс на 39% у порівнянні з відповідним періодом минулого року до 153 млн. грн та чистий прибуток зріс більш ніж у 5 разів, до 96 млн. грн.

У першому півріччі 2015 р. компанія Запоріжжяобленерго опинилась у центрі корупційного скандалу. Згідно з документами, які попали до преси, компанія не повністю розрахувалась з Енергоринком та віддала право витребувати погашення заборгованості за електроенергію третій особі. Це призвело до зростання дебіторської та кредиторської заборгованості з початку року на 789 млн. грн та 485 млн. грн. відповідно, що може негативно вплинути на результати майбутньої приватизації.

Цілі реформи

- З точки зору встановлення тарифів, слід поступово переходити від діючого методу «витрати плюс фіксований прибуток» до тарифів, які були б прив'язані до результатів діяльності підприємства і залежали від якості постачання електроенергії та обсягів інвестованого капіталу.
- До тарифів на передачу електроенергії для компанії також потрібно включати справедливую інвестиційну складову, щоб фінансувати, окрім поточної діяльності, також модернізацію застарілих підстанцій, трансформаторів і ліній електропередач (їхній середній коефіцієнт зносу становить 60 %).
- Компанія має розділити сегменти бізнесу з передачі та постачання електроенергії, щоб запобігти конфліктам інтересів між компанією-дистриб'ютором та її незалежними постачальниками.
- Слід зробити подальші інвестиції у зменшення втрат потужності в електромережах, щоб наблизити цей показник до середнього у ЄС – 7 %.

Фінансовий результат (млн. грн.)	1 пів. 2014	1 пів. 2015
Чистий дохід	1 793	3 904
Собівартість реалізованої продукції	1 748	3 763
Валовий прибуток/(збиток)	45	141
EBITDA	110	153
Амортизація	65	40
Операційний прибуток/ (збиток)	45	113
Чистий фінансовий дохід/ (збитки)	(27)	(18)
Прибуток/(збиток) до оподаткування	18	96
Податок на прибуток	1	0
Чистий прибуток/(збиток)	17	96

Баланс (млн. грн.)	2014	1 пів. 2015
Активи, всього	1 736	2 582
Необоротні активи	1 135	1 110
Основні засоби	773	739
Оборотні активи	601	1 472
Дебіторська заборгованість	544	1 333
Грошові кошти та їхні еквіваленти	17	108
Зобов'язання та власний капітал	1 736	2 582
Зобов'язання	1 365	2 116
Кредиторська заборгованість	606	1 091
Боргові зобов'язання	664	908
Власний капітал	371	465

Фінансові коефіцієнти	2014	1 пів. 2015
Приріст чистого доходу (% до відповідного періоду минулого року)	(14,3%)	117,7%
Рентабельність за EBITDA (%)	4,6%	3,9%
Чиста рентабельність (%)	0,2%	2,5%
Борг/власний капітал (%)	179,0%	195,1%
Чистий борг/EBITDA (x)	3,5	5,2
Рентабельність власного капіталу (%)*	1,8%	45,8%
Рентабельність активів (%)*	0,4%	8,9%
Рентабельність застосованого капіталу (%)*		
Примітка: *в річному обчисленні		

Дані про компанію	5 761	5 600
Кількість працівників	4 351	4 599
Середньомісячна заробітна плата (грн.)*	60,25%	60,25%
Частка держави (%)	(14,3%)	117,7%

Примітка: *витрати на заробітну плату (за винятком соціальних виплат), поділені на середню кількість працівників